ATILIM

Bütün ülkelerin proleterleri birleşiniz!

Kurucusu: İ.Bilen — Sayı 17 (207)

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi organı — 1 Eylül 1987

DEMOKRATİK TÜRKİYE
DAHA GÜÇLÜ TKP !

Referandum öncesi Özal Hükümeti yeni bir cinayet daha işledi

REFERANDUMDAN SONRA ÖZGÜRLÜK ve DEMOKRASİ İÇİN İLERİ

Referanduma çeyrek kala 12 Eylül'cü Özal hükümetine bağlı güvenlik kuvvetleri yeni bir cinayet daha işlediler. İstanbul'dan Ankara'ya yasal bir yürüyüş düzenleyerek zindanlardaki yakınlarının durumunu kamuoyuna duyurmak isteyen tutuklu ve hükümlü yakınları, yürüyüşlerini sürekli polis gözetiminde yaptılar. Eskişehir'e sokulmayan yürüyüşcüler Ankara Hipodrom'da polisin saldırısına uğradılar. Aralarında gazetecilerin de bulunduğu çok sayıda yürüyüşçü gözaltına alındı. Daha sonra TBMM önüne gelen yürüyüşçüler, burada da baskı ile karşı karşıya kaldılar. Yürüyüşcülerden Didar Şensoy burada yediği copların ve çektiği zulmün, zorbalığın doğrudan etkisiyle önce şeker komasına girdi. Daha sonra zamanında müdahale edilmesi olanaklarının da tıkalı olması nedeniyle yaşamını yitirdi.

Olay Türkiye'de sözde, demokrasinin bir kanıtı gibi gösterilmek istenen Referandumdan yalnızca dört gün önce oldu. Bu olay referandumda gerçekte neyin oylanmakta olduğunun da doğrudan kanıtıdır. Bir süreden beri fabrikalarda kendilerine dayatılmak istenen açlık ücretlerine, kapatılmak istenen grev yoluna baş vurarak direnen işçiler, zindanlardaki zulüm koşullarına açlık grevleriyle onurluca direnerek yanıt veren tutuklu ve hükümlüler, oğullarını kızlarını zindanda yalnız bırakmayan analar babalar, kardeşler, referandumda neden "evet" demek gerektiğini bilince çıkartıyorlar, bu konudaki her türlü tartışmayı somut eylemleriyle sonra erdiriyorlar.

Şimdi artık ortaya çıkmıştır ki, 12 Eylül'cüler kendi çıkarlarına denk düşecek bir sonuç elde etmek için devletin tüm olanaklarını seferber ederek yasakların sürmesini sağlamak, sonuç

Devamı 19. sayfada

Sorunların derinine inmek ve parti yöneticilerinin sorumluluğu

Parti içi tartışma bir çok parti örgütünde Ulusal Konferans tartışmalarına kıyasla hayli canlı bir şekilde yürüyor. Herkes, MK üye ve sekreterlerinden, hücre üyelerine kadar hepimiz parti içi demokrasi okulundan geçiyoruz.

Atılım'a umulandan çok daha yoğun materyal, mektup geliyor. Burada FAC Parti Örgütünün çalışmasında artan aktifliğe işaret etmek yerinde olur. Bununla birlikte tartışmalarda biçimcilikten, gerçek yakıcı sorunları adını koyarak dile getirmekten, sözünü sakınmadan söylemekten henüz çok uzağız. Bir çok yoldaş, artık defalarca dile getirilmiş eksiklikleri klişe halinde tekrar etmekle yetiniyor. "Yığın bağlarının zayıflığından" söz ediliyor, ama bunun nedenlerine, hangi potansiyellerin varken kullanılmadığına, bu ihmalin sorumlularına değinilmiyor. Bu konuda, Frankfurt'tan bir sendika aktifi yoldaş gözümüzün önünde duran gençlere yönelmek yerine, sadece birinci kuşaktan insanlar arasında gü nübirlik çalışmalar yapmayı haklı olarak eleştirdi. "Denetim eksikliği" en sık konuşulan konudur. Fakat, çok az yoldaş, hangi başarısızlığın denetim eksikliğinin ürünü olduğunu dile ge-

Devamı 18.sayfada

12 Eylül'ün 7. yılı B. Avrupa'da protesto ediliyor

Federal Almanya'da Birlik Yolu, DİBAF, Gerçek ADK, KKDK, KOMKAR, KURDKOM yayınladıkları ortak bir bildiriyle, 12 Eylül'ün yıldönümü nedeniyle Hamburg, Düsseldorf ve Nürnberg başkonsoloslukları önünde protesto eylemleri düzenleneceğini belirterek, eylemlerinin desteklenmesi için kamuoyuna çağrı yaptılar.

Yine Federal Almanya'da göçmen işçi örgütleri FİDEF ve DİBAF göçmen işçilere seslenen ortak bir bildiri yayınladılar. Bildirinin bir bölümünde şöyle deniyor: "Ülkemizle övünebilmek bizim de hakkımız değil mi? Yurtdışında, ülkemizle gurur duyarak, başımız dik, alnımız açık dolaşma istemez miyiz? Ama, Türkiye'deki durum buna elvermiyor..." "...Türkiye'de demokrasi için mücadele edenleri destekleyelim. Ülkemizde olup bitenlere karşı daha duyarlı olalım. Yasaklara karşı çıkalım. Bizim ülkemizde de, düşünce ve inanç özgürlüğü olsun. İnsan haklarına saygı gösterilsin. Kürt halkının varlığı kabul edilsin..." "...12 Eylül'ün 7. yılında zorbalığa karşı çıkalım, elele verip demokrasinin zafer kazanmasını sağlayalım."

12 Eylül Batı Avrupa'da değişik ülkelerde de geniş çaplı eylemlerle protesto edilecek. Protesto için değişik sol parti ve gruplar destekleme çağrısı yapmış bulunuyor.

TKP tüm bu protesto eylemlerini destekliyor. Batı Avrupa'daki Türkiyeli işçi, aydın ve gençleri bu eylemlere katılmaya çağırıyor.

L'Humanité ve Unsere Zeit gazetelerinin basın festivalleri

Sorumlu-Girişimci-Yaratıcı Çalışma İçin İleri

Alman Komünist Partisi Merkez Organı Unsere Zeit gazetesinin basın festivali bu yıl 11-12-13 Eylül tarihlerinde F. Almanya'nın demir-çelik kenti Duisburg'da, Fransız Komünist Partisi Merkez Organı L'Humanite gazetesininki de 12-13 Eylül tarihlerinde Paris'de yapılıyor.

Fransa ve F.Almanya'daki Türkiyeli komünistler de yoğun bir çalışmayla kardeş partilerin festivallerine hazırlanıyorlar. **Unsere Zeit** basın festivalinde TIP ve TKP Merkez Organları **Çark Başak** ve **Atılım** bu yıl birlikte bir pavyon açarak ülkemizdeki gelişmeleri ve kültürümüzü ziyaretçilere tanıtacaklar, ortak etkinlikler geliştirecekler.

Bu yılki etkinliklerde Şili, Nikaragua, Güney Afrika ve Türkiye ile dayanışma ön planda olacak. Sözkonusu her ülke halklarıyla dayanışma amacıyla ayrı merkezi mitingler düzenlenecek. DKP Politbüro üyesi Jupp Angefort ve bir Sol Birlik temsilcisinin konuşmacı olarak katılacağı **Türkiye halkıyla dayanışma mitingi** 12 Eylül cumarte-

Devamı 19. sayfada

67. Yıl Kuruluş Kongresinden Birlik Kongresine

Bu yıl TKP'nin kuruluş yıldönümü başlı-başına özel bir önem taşıyor. 10 Eylül 1920 de Bakû'da yapılan Kuruluş Kongresinin 67. yılını, TKP-TİP birliğinin eşiğinde kutluyoruz. Tüm parti, haftalardır canlı bir tartışmayla bu yoldaki hazırlıklarını hızlandırma yoluna koyulmuştur. TKP'nin kuruluş yıldönümü, aynı zamanda Büyük Oktobr Sosyalist Devriminin de 70. yıldönümüne rastlıyor. Türkiyeli komünistler, bu büyük tarihsel yıldönümüne birliklerini yeni bir aşamaya yükselterek katıldıkları için haklı bir gurur duymaktadırlar.

I.

TKP'nin kuruluşu, işçi sınıfımızın tarihinde başlı başına bir dönüm noktasıdır. Bu, bizim topraklarımızda sömürü, ezgi, ulusal eşitsizlik ve her türlü adaletsizliği sonsuza kadar yok edecek olan sosyalizme doğru emekçi yığınlarının yürüyüşe geçtiği andır.

67 yıllık sınıf savaşının pratiği, bu yolun hiç de basit ve düz olmadığını, insan toplumuna özgü yasaların otomatik olarak işlemediğini, bu yasaların nesnelliğini anlayan proletarya partisinin her dönemeçte sınıf savaşının rotasını yeniden ve yeniden tayin etmesiyle amaca doğru çetin zorlukları aşarak ulaşılabileceğini bizlere artık öğretmiş bulunuyor. Bu, komünist partisinin üzerine düşen sorumlulukların büyüdüğünü ve bu sorumluluklara uygun tarzda partinin kendisini aralıksız yenilemesinin zorunluluğunu gösteriyor.

Tarih bize komünistlerin birliğinin yalnızca ilk kuruluş kongresine özgü bir sorun olmadığını, her somut tarihsel dönemeçte bu birliğin şu ya da bu şekilde yeniden ve yeniden gerçekleştirilmesi gerektiğini de öğretiyor. Aynı amaçları paylaşan, aynı sınıfsal temele dayanan farklı partilerin nesnel ve öznel nedenlerle ortaya çıkması söz konusu olduğu sürece, birlik süreci de her defasında yeni bir tarzda çözülerek ilerleyecektir. (*)

Bizim açımızdan TKP-TİP birliği, partimizin tarihinden çıkan bu sonuçlarla tamamen çakışıyor. Güçlü ve yenilenmiş bir parti!... Türkiye'nin onlarca yıldan beri ihtiyaç duyduğu budur.

Ortak deney

TKP-TİP birliği, her şeyden önce, Türkiye'nin 12 Mart ve 12 Eylül darbelerinden ve işçi sınıfının, ilerici güçlerin uğradığı ağır kayıplardan komünistlerin gereken dersleri çıkartma yeteneğinde olduklarını kanıtlamaktadır. Her partiyi, her grubu kendi içinde bölen ve bu bölünmelerin etkisi altında herkesi birdiğeriyle amansız bir çatışmaya sürükleyen süreçler önlenebilseydi demokrasiyi korumak ve derinleştirmek mümkün olabilirdi. Şimdi Türkiye bir dönemeç noktasında bulunuyor: Ya parlamenter görünümlü otoriter rejim pekişecek, ya da Türkiye barış ve demokratik değişim yoluna koyulacak...TKP-TİP birliğinin, sol hareketin de birliğine katkıda bulunduğu ölçüde, ülkemizin geleceğine önemli katkıda bulunacağından şüphe edilemez.

TKP-TİP birliği yalnız bu iki partinin eseri değil, devrimci sol hareketin içinde bölünmelere karşı savaşan birlik yanlısı tüm güçlerin ortak kazanımıdır.

TKP-TİP birliği her şeyden önce, iki parti arasında, 12 Eylül öncesi başlayan ve adım adım gerçekleşen eylem birliğinin sonucudur. Şu ilke bize kalırsa, her iki partinin de pratiğinde doğrulanmıştır: Eğer ısrarla eylem birliği yolundan yürünürse, ortak amaçlara sahip partiler arasında ikincil derecedeki görüş ayrılıkları pratik tarafından çözüme bağlanabilir...TKP-TİP arasındaki eylembirliğinin tek çatı altında birleşmeye doğru yönelmesini, elbette her iki partinin aynı ilkelere ve amaçlara sahip olması, aynı zamanda bu iki partinin tarihsel olarak işçi sınıfı hareketinin iki kolunu oluşturması gibi faktörler kolaylaştırmıştır. Burada söz konusu olan komünistlerin birliğidir. Bununla birlikte, tüm bu olanakların gerçeklik haline dönüşmesinde, her iki partinin kadrolarının, başta Boran ve Kutlu yoldaşlar olmak üzere her iki parti önderliğinin, samimi, ilkesel diyalog içinde, oynadıkları yapıcı rolün büyük bir önemi vardır. Her iki parti bu sayede yetkili organlarının aldıkları kararları tam bir anlayış ve birlik içinde özellikle darbeden bu yana, ortaya çıkan her türlü zorluğu aşma becerisini göstererek adım adım yaşama geçirmişlerdir. Burada, 1979 yılında TİP'nin aldığı "tek parti" kararının altını özellikle çizmeliyiz. Bu karar, şu anda her TİP üyesi devrimcinin birleşik parti yi oluşturmadaki katkılarını, rollerini belirtmek açısından günceldir. Onlar her iki partinin gizliliği nedeniyle şu anda alınan kararla ra pratik olarak doğrudan katılamasalar da, bu kararların kendileri tarafından 1979 yılında alınan birleşme kararını uygulamak olduğunu bilerek, gizlilikteki TKP'li, TİP'li yoldaşlarıyla aynı şerefi paylaşmış olacaklardır.

Birlik ve özeleştirisel yaklaşım

Bizim deneyimiz, komünistlerin kendi hatalarına karşı özeleştirel yaklaşımın birlik sürecini olumlu yönde etkileyen ve birliğin sağlam ilkeler temelinde kurulmasını sağlayan başlıca yaklaşım olması gerektiğini göstermiştir. Biz, yaklaşık 70 yıldan bu yana Türkiye'nin siyasal yaşamında yer alan komünist hareketimizin bugün hala ülkede gereken rolü neden oynayamadığı sorusuna da sorumluluk ve cesaretle yanıt arıyoruz.

Şimdi iki parti bir yandan ortak ilkelerinin sürekliliğini, ama aynı zamanda bu ilkeleri yaratıcılıkla geliştirmeyi ifade eden bilimsel bir programatik temelde birleşmeye hazırlanmaktadır. Komünist hareketimizin önünü tıkayan, onu yığınlardan ve bağlaşıklardan yalıtlayan tüm sekter, dogmatik, şematik yaklaşımları ortadan kaldırma olanağına kavuşuyoruz. Bu tarihimizden, ortak deneylerimizden çıkarılan derslerin ürünüdür.

TKP bir süredir parti içi tartışma yürütüyor, bu tartışmadan beklediğimiz parti içi demokrasinin alabildiğine genişlemesidir. Çünkü deney bize, partinin demokratik işleyişinin büyük önemini göstermiştir. Biz, Marksist-Leninist partinin özünde varolan, ne yazık ki zamanla bürokratizm, kişiye tapma ve benzeri eğilimlerin, illegaliteden gelen nesnel zorlukların ve tartışma kültüründen uzak olma gibi faktörlerin etkisi altında deforme olan parti içi demokrasinin taşıdığı devrimcileştirici önemi tüm TKP'li ve TİP'li komünistlerin kavradıklarını belirtmek isteriz.

Yalnız şu aşamada bizim partimizin değil, fakat gelecekte birleşik parti kadrolarının kaynaşmasının, parti çizgisini sürekli geliştirmenin, onu hatalardan arındırmanın, güvenilir bir parti önderliği yaratmanın ve böylece bilincli ve gerçekten yıkılmaz bir parti disiplini sağlamanın anahtarı parti içi demokrasidir. Şimdi biz, yaratıcı düşünceyi, inisiyatifi, parti saflarına geçmiş insanın bireysel çok yönlü gelişmesini boğan ve sanılanın tersine "demir disiplin" yaratmak şöyle dursun, yalnızca parçalanma, kan kaybı yaratan bürokratik-merkeziyetçi gelenekleri kırabilir, ve tüm devrimci sol harekete ivedilikle gerekli olan gerçekten demokratik bir parti örneği sunabiliriz. **Her bir sol** parti içindeki demokrasinin genişlemesi, tüm devrimci ilişkilerin, yeni bir tartışma kültürünü yaratmanın güvencesidir.

Büyük Ekim Devrimi ve birlik

TKP önümüzdeki aylarda 70'inci yıldönümünü kutlayacağımız Büyük Oktobr Sosyalist Devriminin dolaysız etkileri altında kurulmuştur. O günden bu yana SBKP Türkiyeli komünistlerin savaşımında esinlendirici bir rol oynamıştır. Biz, çağdaş dünyayı analiz ederken, komünist hareketin teorik ve pratik problemlerini çözerken, tamamen bağımsız olarak ülkemizin kurtuluş yolunu çizerken, SBKP 27. Kongresinin, Sovyet ülkesinde yürüyen devrimci yenilenme sürecinin esinlendirici etkilerini bir kez daha duyuyoruz. Tüm dünyayı etkileyen bu büyük devrimci değişikliklerin TKP-TİP birliğini hızlandırıcı rol oynamasını anlamak hiç de zor değildir.

Burada TKP-TİP birliğinin uluslararası önemine de değinmek gerekiyor. Anti-komünist çevreler uluslararası komünist harekette bir bunalımdan sözetmektedirler. Bununla anlatılmak istenen artık komünist partilerinin kendilerini yenileme olanaklarından yoksun oldukları, o nedenle de kaçınılmazlıkla etkilerni yitireceklerdir. Kuşkusuz uluslararasi komünist harekette geçtiğimiz yirmi yıl boyunca çok ciddi zorluklar ortaya çıkmıştır. Bir çok ülkelerde partiler büyük oy kayıplarına uğramışlar, bir dizi ülkede birden çok komünist partisi ortaya çıkmıştır. Partiler arasında 1969 yılından bu yana dünya ölçüsünde tek bir danışma toplantısı yapılamamıştır. Işte bu koşullarda TKP ve TİP, ülkemizdeki komünist hareketinin birliği yolunda büyük bir adım atarak, bir çok ülkede birlik için savaşım veren kardeş partilere, kendi mütevazi örnekleriyle enternasyonalist katkılarını yapmaktadırlar. 10 Eylül 1987'de her komünist TKP-TİP birliğinin bayrağını yükseklere kaldırmalıdır. Çünkü bu birlikte Mustafa Suphilerin davası yaşatılacaktır.

(*) Açıklama: Yeni Gündem Dergisinin 12-18 Nisan tarihli sayısında H.Kutlu yoldaşla yapılan röportajda bir dizgi hatası olarak, "TKP çatısı altında birleşmek isteyen..." şeklinde başlayan bir cümle yer almıştır. Yanlış anlamalara yol açtığı için, aşağıda cümlenin doğrusu yazılmıştır: "Bu birleşme KP (komünist partisi) çatısı altında birleşmek isteyen..."

DAC Devlet Konseyi Başkanı Erich Honecker eylül ayında FAC'ye geliyor

Honecker'in Federal Almanya gezisi barışa katkıdır

●Ercan BAŞAK

Demokratik Alman Cumhuriyeti'nin Almanya Sosyalist Birlik Partisi Genel Sekreteri ve Devlet Konseyi Başkanı Erich Honecker yoldaş eylül ayında Federal Almanya Cumhuriyeti'ne resmi bir gezi yapacak. Federal Almanya halkının büyük ço. ğunluğu, bu arada Türkiyeli demokratlar da Honecker yoldaşın bu barış gezisini büyük bir memnuniyet ve heyecanla bekliyorlar. Sendikacılar, demokratik parti ve kuruluş yöneticileri yaptıkları açıklamalarda, iki Alman devleti arasındaki diyaloğun Avrupa güvenliği açısından önemini, global sorunların çözümüne katkısını ve Alman topraklarından bir daha savaş çıkmaması için iki Alman devletinin sorumluluklarını dile getiriyorlar.

Erich Honecker'in bu gezisi önemli uluslararası koşullarda gerçekleşiyor. Cenevre nükleer silahsızlanma görüşmelerinde çözüm noktasına yaklaşıldığı bir anda, Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti son günlerde, belirli koşullar yerine getirilirse topraklarındaki Pershing 1 A füzelerinin modernleştirilmesinden, Amerikan nükleer başlıklarıyla donatılmasından vazgeçebileceğini söylemiş de olsa, hala görüşmelerin sonuçlanmasını frenleyici bir rol oynuyor. DAC ise topraklarında hiçbir nükleer silah bulundurmak istemediğini defalarca açıkladı. Honecker bizzat bu "şeytan araçlarından kurtulmak" istediklerini dünyaya duyurdu.

Federal Almanya'da sağcı "Birlik" partileri özellikle barışı ve uluslararası yumuşamayı engellemeye yönelik dış politikaları nedeniyle milyonlarla ifade edilen oy kayıplarına uğruyorlar. Hükümet koalisyonu bir bunalımdan diğerine sürükleniyor. Son haftalarda Çalışma Bakanı Blüm'ün Şili'deki diktatörlüğü, işkence ve insan haklarını ayaklar altına alması nedeniyle suçlaması koalisyondaki krizin derinleşmesine yolaçtı. Gerek hükümet içi sorunlar ve gerekse sağcı hükümet partilerinin dış politikaları sonucu oy kaybetmeleri nedeniyle Honecker'in ziyareti sayesinde imajlarını yükseltmeyi amaçlıyorlar. Ancak kabinede bu ziyaretten farklı beklentiler mevcut.

Sosyaldemokrat parti SPD'nin iktidarda olduğu dönemde iki Alman devleti arasındaki diyaloğ gelişmesinin her iki ülkenin insanlarına sağladığı pratik yararlar, iki ülkeye ekonomik, sosyal katkıları gözardı edilemiyor. Hele SPD'nin Almanya Sosyalist Birlik Partisi SED ile birlikte geliştirdiği "Kimyevi silahlardan arındırılmış Avrupa" ve "Avrupa'da atom silahlarından arındırılmış koridor" önerileri, DAC ve onun yöneticisi Honecker'in Batı'da saygınlığını arttırırken, 13 yıllık iktidarından sonra yıpranmış olan SPD'ye karşı da seçmen kitlelerinin sempatisini yeniden kazandırdı. Kohl hükümeti bu gerçeği yadsıyamaz durumda. Bu nedenle kabine içindeki gerçekçi güçler Honecker ziyareti öncesinde giderek ağırlıklarını hissettiriyorlar.

Hükümet sözcüsü Schäuble'nin, kimi Birlik partileri yöneticisinin tersine, Honecker' in ziyaretinin barışa katkısını vurgulaması, iki Alman devletinin üzerlerine düşen sorumluluğu yerine getirmeye hazır olduklarını söylemesinin nedeni de budur.

Federal Almanya'da ziyaret öncesi havanın iyileşmesi, Erich Honecker yoldaşın bu önemli ziyaretinin barışa, iki ülke arasında ve Avrupa'da diyaloğun gelişmesi, pratik ve global sorunların çözülmesini hedefleyen anlaşmaların yapılması yolundaki umutları güçlendiriyor. İki ülke arasındaki seyahat trafiğinin iyileşmesi ve çevre korunması için ortak önlemler ancak gerçekçi bir dış politika izlendiğinde olanaklıdır. Federal Almanya hükümeti bu nedenle bütün dünyanın tanıdığı, yeryüzünde saygın bir konuma sahip DAC'yi egemen bir devlet olarak resmen tanımalıdır.

Komünistler ve Sosyal Demokratlar ortak bir belge yayınladılar

Alman sosyaldemokratları (SPD) ile komünistleri (Sosyalist Birlik Partisi -SED) yetmiş yıldır ilk defa ortaklaşa hazırladıkları bir belgeyi kamuoyuna sundular. "İdeolojilerin mücadelesi ve ortak güvenlik" başlığını taşıyan bu belge bugün insanlığın ya hep birlikte kurtulacağını, ya da hep birlikte yok olacağını saptayan bir cümle ile başlıyor. Her iki parti de 2000 yılına kadar dünyayı atom silahlarından temizlemek hedefinde anlaştıklarını açıklıyor. Yayınlanan belge şu altı ana başlık altında toplanıyor: 1. Barışın ortak güvenlik anlayışıyla korunması; 2. Toplumsal sistemlerin barışçı rekabeti; 3. Politik mücadele ve diyalog kültürünün zorunluluğu; 4. Politik mücadele kültürü için çıkış noktaları; 5. Politik mücadele kültürünün temel kuralları; 6. Yeni düşünce, yeni eylem.

Bonn'da ve DAC başkenti Berlin'de yapılan basın toplantılarıyla tanıtılan belgede barışın korunmasıyla ilgili olarak şöyle deniyor: "Biz, Alman komünistleri ve sosyaldemokratları, şu noktada fikir birliği içindeyiz: günümüzde barış karşılıklı silahlanarak değil, karşılıklı anlaşarak birlikte örgütlenebilir. Bu anlayıştan yola çıkarak barış için mücadelede yeni ortak yanlar görüyoruz."

"Amerika'nın Sesi" Radyosu Sovyetler Birliğinde eylemler için çağrı yaptı

Kışkırtma çabaları sonuç vermedi

"Amerika'nın Sesi", "Radio Free Europe", "BBC" ve diğer batılı radyo istasyonlarının Sovyetler Birliği'nin Baltık Denizi'ndeki cumhuriyetleri Litvanya, Estonya ve Letonya yurttaşlarına yönelik kışkırtmaları başarısızlıkla sonuçlandı. Özellikle ABD radyolarının günlerce sürdürdükleri yayınları ve çağrıları sözkonusu Sovyet cumhuriyetlerinde yaşayan insanların sert tepkisiyle karşılaştı.

Stalin'in Hitler'le 1939 yılında imzaladığı Saldırmazlık Antlaşması'nın yıldönümü olan 24 Ağustos gününde Estonya, Litvanya ve Letonya cumhuriyetlerinin başkentlerinde gösteri yeri ve zamanı bildirilerek çağrısı yapılan "Stalin'in kurbanları" yürüyüşleri tam bir fiyaskoyla sonuçlandı.

Litvanya'nın başkenti Vilius'da turistlerin büyük rağbet gösterdiği Adam Mickiewicz anıtının önünde, çoğunluğunu meraklıların oluşturduğu 200 kadar insan toplandı. Sovyet güvenlik kuvvetlerinin müdahale etmediği bu anti-Sovyet eylemde yapılan konuşmalarda 700 bin kişinin öldürülmesine katılan faşist işbirlikçilerin savunması yapıldı. Bunların arasında, özellikle Yahudilerin katledilmesinde önemli rol oynayan Algirdas Klimatis bulunuyor. Savaş sonrası Batı'ya kaçan bu savaş suçlusunun oğlu Dünya Baltıklılar Federasyonu'nu yöneten bir provakatör.

Vilnius'daki eyleme çağrı yapanların beklentilerinin tersine Kutsal Anna Kilisesi'nde ibadet yapan insanlar provokasyona gelmeden ibadetlerini sürdürdüler. Litvanya yurttaşları radyo, televizyon ve basında yayınlanan tepkilerinde bu tür kışkırtmalara kesinlikle karşı olduklarını vurguladılar. Yürüyüş çağrısının altında imzası olduğu söylenen Antanas Terlyazka ise hiçbir zaman böyle bir bildiriye onay vermediğini "Tesa" gazetesine verdiği demeçte açıkladı.

Diğer Baltık cumhuriyetlerinin başkentlerinde de eylem çağrısı sadece tepkilere yolaçtı. Letonya'nın başkenti Riğa'daki barış abidesi önünde birkaç kişilik küçük grupların yaptığı milliyetçi propaganda yoldan geçenlerin ilgisini görmedi. Estonya'nın başkenti Talin'de ise şehir parkında gösteri yapan bir gruba müdahale edilmedi.

Sovyetler Birliği'nde huzursuzluk yaratarak demokratikleşme ve yenilenme sürecini baltalamaya yönelik bu provokasyonlarla ilgili olarak bir açıklama yapan resmi TASS ajansı ABD yönetimi ve CIA'yı yeniden psikolojik ve soğuk savaş yöntemlerine başvurmakla suçladı. Izvestiya gazetesinde yayınlanan bir yorumda ise "bu, yabancı bir devletin içişlerine karışma değildir de nedir?" sorusu sorulduktan sonra, kimsenin bu radyo istasyonlarının hükümetlerinden bağımsız olarak eylemde bulunduklarına inanacak kadar safdil olmadığını vurguladı. Izvestiya gazetesi yorumunda, Helsinki Nihai Senedi'nin altında imzaları olan devletlerin başka ülkelerin içişlerine dolaylı ya da dolaysız olarak karışmayacaklarını garanti ettikleri halde bu tür yöntemlerden vazgeçmediklerinin altını çizdi.

Sosyalist planlama sistemindeki yenilenmenin amacı

Bireylerin üretimin yönetimine fiilen katılması

● İlyas TAŞ

Otomobil fabrikasında mühendisler yeni bir model geliştiriyorlar. Ancak yeni modelin bütün hazırlıkları tamamlandıktan sonra üretime başlanabilmesi için merkezi plan komisyonundan gerekli onayın alınması yıllar sürüyor. Sonuçta daha üretimi başlamadan yeni model eskimiş oluyor.

Takım tezgahları fabrikasında enerjik bir müdür kurduğu başarılı bir ekiple yepyeni bir torna tezgahı geliştiriyor. Ancak müdür ve ekibi asıl büyük çabayı bürokrasiye karşı mücadelede harcamak zorunda kalıyorlar. Ülkede kullanılmakta olan torna tezgahlarına kıyasla emek verimliliğini önemli ölçüde arttıracak olan yeni tezgahın seri üretimine başlayabilmek için düzinelerle bürokratik engelin aşılması gerekiyor.

Bir devlet çiftliğinde çiftlik yönetimi hektar başına verimi arttırabilmek için işlenen toprağa daha yoğun emek harcaması gerektiğini tesbit ettiğinden sürülen toprak alanını azaltmaya karar veriyor. Fakat devlet çiftliğinin bağlı olduğu devlet tarım endüstri komitesi bu isteği geri çeviriyor ve eskiden olduğu gibi 1000 hektarlık bir alanın sürülmesi emrini veriyor. Çünkü plan, işlenen toprak alanının azaltılmasını değil, arttırılmasını öngörüyor. Uzun tartışmalardan sonra üst merciler en fazla 30-40 hektarlık bir azaltmayı kabul ediyorlar. Bu yüzden çiftlik yöneticileri daha verimli çalışabilmek için işledikleri alanı üst mercilere fark ettirmeden gizlice azaltmak zorunda kalıyorlar.

Bu örnekler Sovyetlerde mevcut ekonomik yönetim mekanizmasının neden artık ekonominin gelişmesini engelleyen bir fren haline geldiği hakkında bir fikir verebilir. Öyle bir yönetim mekanizması ki, 37 bin büyük işletme tek merkezden idare ediliyor. 37 bin işletmenin üretimle ilgili bütün önemli kararları ancak merkezi plan çerçevesinde değiştirilebiliyor.

280 milyonluk koskoca ülkede ayakkabı boyasından atom reaktörlerine, trafik lambalarından demiryolu traverslerine kadar hemen herşeyin üretimi ve dağıtımı merkezi olarak belirleniyor.

Bu sistemin kuruluşu 50 yıl öncesine dayanıyor. O zamanlar, sosyalist endüstri henüz emekleme çağındayken son derece merkezi bir yönetim mekanizması bir ölçüde zorunluymuş. Başarılması gereken esas görev ard arda yeni ve büyük fabrikaların kurulup işletilebilmesi iken ülkenin kıt kaynaklarının seferber edilerek en önemli noktalarda toplanması merkezi yönetim sayesinde olmuş. Ülke ekonomisi gelişip çeşitlendikçe üretimle ilgili bütün bilgi ve kararların bir merkezde toplanması olumlu değil, olumsuz bir rol oynamaya başlamış. Özellikle günümüzde teknolojik gelişmenin olağanüstü hızlandığı şartlarda artık ana görev durmadan yeni fabrikaların kurulması ve üretim miktarlarının arttırılması olmaktan çıkmış. Şimdi ana görev mevcut işletmelerin giderek daha verimli, daha düşük maliyetle çalışmasını sağlamak, üretilen malların miktarını değil, kalitesini yükseltmek. Bu ise bir merkezden verilecek emirlerle üstesinden gelinemeyecek kadar karmaşık bir görev.

Sovyet ekonomisi bugüne kadar merkezden belirlenen **üretim hedefleri**yle yönetildi. 50 yıldır onbinlerce işletmenin herbiri için mutlaka uyulması gereken bir emir demek olan yıllık üretim hedefleri Sovyet ülkesinin ekonomik, sosyal, siyasal hayatında çok önemli bir rol oynuyor. İşletmelerin başarısı herşeyden önce üretim hedefinin ne ölçüde gerçekleştiğine bakarak değerlendiriliyor. İşçilerin alacakları primler, yatırımlar için gerekli fonlar hep buna bağlı. Yalnızca işletme yönetimlerinin değil, parti örgütlerinin, diğer toplumsal örgütlerin, basın-yayın araçlarının en çok uğraştıkları mesele, kendi bölgelerindeki işletmelerin üretim hedeflerinin gerçekleştirilmesi ve mümkünse aşılması idi.

Bütün dikkatin üretim miktarı üzerinde yoğunlaşması, bu üretimin **nasıl** yapıldığına gereken dikkatin gösterilmemesine yol açtı. Planlanan kadar mal üretilse bile, acaba bu üretim kaça mal oluyor, verimli yöntemlerle mi, yoksa zararla, eldeki kaynakları ziyan ederek mi yapılıyor, yeterince üzerinde durulmuyordu. Üretilen malın kalitesi nedir, tüketicinin eline ulaşıyor mu, ihtiyacına cevap veriyor mu, bu da hesaba katılmıyordu.

Örneğin ayakkabı üretimini ele alalım. Sovyetler dünyada en çok ayakkabı üreten ülke. Fakat Sovyet vatandaşlarının ayakkabı ihtiyacı yeterince karşılanamıyor, çünkü üretilen ayakkabıların kalitesi tüketiciyi memnun etmiyor, bunlar dükkanlarda ve depolarda yığılıyor, tüketici ise iyi kalite, ince zarif ayakkabı arıyor. Bu durumda satılmayan ayakkabılar için harcanmış olan emek ve malzeme de ziyan olmuş oluyor.

Merkezin yetkileri yalnızca üretim hedeflerini belirlemekle bitmiyor. Şimdiye kadar uygulanan planlama yöntemine göre her işletmenin kullanacağı malzeme, tüketeceği hammadde, donatımına eklenecek makine ve gereçler de merkezi olarak belirlenen kotalar biçiminde dağıtılıyordu. Örneğin bir otomobil fabrikası pencereleri daha büyük ve değişik renkte bir araba modeli üretmek istese, daha fazla cam ve gerekli boyayı alabilmek için önce merkezi plan komisyonundan ilgili kotaları değiştirtmesi gerekiyordu. Veya yeni bir yemekhane yaptırmak isteyen bir işletmenin gerekli inşaat malzemesi için yine merkeze başvurup kota istemesi gerekiyordu. Bu işlemler uzun zaman aldığından ve bir sürü engellerle karşılaştığından (acaba sahiden gerek var mı, yoksa gereksiz yere mi isteniyor?) işletmeler ihtiyaçları olan malları "nasıl olsa bir gün lazım olur" diye gereksiz yere depoladıklarından bir çok mal çeşidinde üretim sürekli arttığı halde, darlık bir türlü önelemiyor. Çelik bunun için iyi bir örnek. M. Gorbaçov'un son Merkez Komitesi toplantısında işaret ettiği gibi, SSCB dünyada en çok çelik üreten memleket. Buna rağmen çelik sıkıntısı çekiliyor. Aynı zamanda işletmelerin depolarında hiç bir işe yaramadan "yedekte bulunsun" diye bekletilen çelik miktarı 1987 yılında 9,3 milyon tona ulaşmış (Türkiye'nin yıllık çelik üretiminin 2,5 mislinden fazla) Benzer nedenlerle işletme depolarında yığılan tüm malların değeri 1987 yılında 300 milyar rubleyi geçmiş bulunuyor. Bu veriler, üretilen malların daha rasyonel dağılması sorununu çözmeden üretimi arttırmaya çalışmanın bir anlamı kalmadığını gösteriyor.

Şimdiki dağıtım mekanizmasının (kotalara göre merkezi dağıtım) olumsuz etkileri bu kadarla da bitmiyor. Bu sistemin bir diğer aksaklığı da işletmeleri daha az hammadde kullanarak üretime zorlamaması. Sistem öyle ki, işletmeler "nasıl olsa istediğim kadar vermeyecekler, iyisi mi gerekenden biraz daha fazla isteyeyim" diye kota isterken abartmalı istekler öne sürüyorlar. Fakat belli bir kotayı bir kere kabul

Neden devrimci değişiklikler?

"İnsanlık tarihinin en köklü toplumsal devrimini yaşamış bir ülkede, sosyalizmin kurulduğu bir ülkede devrimci değişikliklerden bahsetmek yerinde mi?

Yalnızca teorik değil, aynı zamanda büyük politik önemi olan bu sorunun üzerinde durmak istiyorum.

Ekim devrimi politik alanda, tüm toplumsal ilişkiler sisteminde temelli bir dönüşüm demektir. Bu devrim iki sınıfı - burjuvazi ve büyük toprak sahiplerini - iktidardan uzaklaştırdı ve devlet yönetiminin manivelalarını başkalarına, proletaryaya ve en fakir köylülüğe verdi. Özel mülkiyet sahiplerinin elinden mülklerini alarak halka verdi. Bu köklü değişikliklerin sonucunda yaratılmış olan sosyalpolitik zemin bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da sosyalizmin gelişmesinin sarsılmaz temeli olarak kalacaktır.

Fakat bu gelişme sürecinin çerçevesinde pratikte toplumsal ilişkiler biçiminin periyodik yenilenmesi zorunluluğu doğabilir ve doğuyor da. Diğer bir deyişle, Karl Marx ve Friedrich Engels tarafından keşfedilen ünlü yasanın gösterdiği gibi toplumsal ilişkiler biçiminin üretim güçlerinin gelişme düzeyine uydurulması zorunluluğu. Bu prensip olarak sosyalizmde toplumsal ilişkilern şu veya bu yanının sürekli tamamlanmasıyla yerine getirilmesi gereken bir görev. Fakat olgunlaşan **değişiklikler** yapılmazsa veya geciktirilirse ve problemler birikirse, daha kökten araçlara başvurmak ve devrimci yöntemlerle davranmak zorunluluğu doğar."

(M.Gorbaçov'un 10 Nisan 1987 Prag'da yaptığı konuşmadan)

ettirdiler mi, artık elde ettikleri malzemeyi tasarruf etseler de, etmeseler de, fark etmiyor. Bu yüzden bir çok malın üretiminde gereğinden çok hammadde kullanılıyor. Şişelerin camı, konserve kutularının tenekesi, otomobillerin karasorisinde kullanılan saç çok kalın, makina ve motorlar gereğinden fazla ağır, v.s.

Özetle, şimdiki yönetim mekanizması işletmeleri düşük maliyetliçalışmaya, daha iyi kalite mal üretmeye itmiyor. Verimli çalışan, modern üretme metotları uygulayarak üstün kaliteli ürün veren işletmeyle, kalitesiz ürün yapan, verimsiz çalışan işletme arasında bir ayırım yapmıyor. Bu problemi merkezin vereceği emirlerle çözmek mümkün değil. Yönetim mekanizmasının kendisinin değiştirilmesi gerekiyor.

Haziran ayında alınan kararlarla işletmelerin ve emek kollektiflerinin yetki ve sorumlulukları büyük ölçüde arttırılırken merkezi plan otoritelerinin yetkileri daraltılıyor. Bundan böyle işletmeler üretim cins ve miktarlarını kendileri belirleyebilecekler. Üretim hedefleri belirlenecek, fakat bunlar emir niteliğinde, bağlayıcı olmayacak, işletmelere merkezi yönetimin ekonomiyi ne yönde götürmek istediği hakkında fikir vermeye yarayacak. Isterlerse uyacak, istemezlerse uymayacaklar. Buna karşılık ürettikleri mallar için alıcı bulmak işletmelerin sorumluluğu haline gelecek, devlet eskiden olduğu gibi bunları otomatikman teslim almayacak. Merkezi yönetim bazı mallarda ve uygun gördüğü miktarda sipariş verecek, üretimin geri kalan bölümünü her işletme başka işletmelerle veya toptan ticaret örgütleriyle yapacağı mukavelelerle kendisi satmak zorunda. Satamazsa zarar edecek. Aynı şekilde ihtiyaç duydukları hammadde, aramalı, makina gibi şeyleri de birbirlerinden satın alabilecekler. Diğer bir deyişle üretim araçları ve ara malları fabrikalar arasında piyasa yoluyla dağıtılacak. Böylece darlığı çekilen bir mal, öncelikle o malı en verimli kullanan, dolayısıyla en yüksek fiatı ödeyebilen işletmeye yöneltildiği gibi, darlık çekilen bir malı üreten işletmeler de (ürününü yüksek fiata satabildiği için) ödüllendirilmiş olacak. Darlığı çekilen bir malı depolamak değil, piyasaya sürmek işletmeler için daha faydalı hale gelecek.

Kendilerine tanınan bu haklara karşılık işletmeler yeni bir sorumluluk da yüklenecek: Zarar etmeden üretim yapmak. Bundan böyle her işletmenin başarısının ölçüsü, merkezin belirlediği üretim hedefinin gerçekleşip gerçekleşmemesi değil, elde edilen kâr olacak. Yüksek maliyetle çalışan, veya kötü kalite mal ürettiğinden ürününü satamayan işletmeler zarar edecek. Zarar devlet tarafından karşılanmayacak, icabında işletmenin kapatılmasına bile yol açabilecek. Buna karşılık kâr eden işletmeler elde ettikleri kârı diledikleri gibi (yeni yatırımlar için, çalışanlara ikramiye vermek için) kullanabilecek. Ekonomik yenilenmenin çok önemli bir yanı da fiat sisteminin değiştirilmesi. Yalnız teker teker belli fiatların değil, fiat sisteminin tümünün değiştirileceği açıklandı. Söz konusu olan, fiatların düzeyini değiştirmenin ötesinde, fiatların belirleniş biçimini değiştirmektir. En önemli malların fiatları bugüne kadar olduğu gibi merkezi olarak belirlenecek. Öte yandan fiatları işletmeler tarafından belirlenen mal ve hizmetlerin kapsamı genişletilecek. Fiat değişikliklerinin halkın hayat seviyesini düşürmemesine dikkat edilecek. Sosyal hayatta önemli bir rol oynayacağından fiat reformu kesinleşmeden önce kamuoyunda geniş bir tartışmaya sunulacak. Ücret sisteminde de ilkesel bir değişiklik yapılıyor: Ücretlere hiç bir üst sınır konmayacak. Işletmeler iyi çalışan elemanlarına istedikleri kadar yüksek ücret ödeyebilecekler.

Şimdi akla şöyle bir soru gelebilir: Kapitalist ekonominin ana itici gücü olan kâr, sosyalist ekonomide böyle önemli bir rol oynamaya başlarsa, sosyalizimle kapitalizm arasında ne fark kalır? Veya: kapitalizmde de habire özel girişimcilikten bahsediliyor. Sosyalist sistemde işletmelerin girişimciliği bu kadar vurgulanırsa, kapitalizme doğru bir geri gidiş söz konusu olmaz mı? Evet, kâr kapitalist ekonominin bir unsurudur. Fakat kapitalizmdeki kâr ile sosyalizmdeki kâr aynı şey değil. Kapitalist ekonomide kâr küçücük bir azınlığın, sermaye sahiplerinin gitgide daha fazla zengin olmasına yarıyor. Sosyalist düzende ise en çok ve en verimli çalışan emekçilerin gelirlerinin artmasına. Evet girişimcilik kapitalizmde de var. Fakat bu olgu neden girişimciliğin kötü bir şey olduğu anlamına gelsin? Tam tersine: kapitalizmde girişimcilik ancak küçük bir toplumsal kesimin tekelinde. Sosyalizm ise on milyonların, yüz milyonların girişimciliğini uyandırmayı, geliştirmeyi amaçlıyor

Perestroyka (yenilenme) adı altında toplanan devrimci dönüşümlerin hedefi, emekçilerin kendilerini fiilen sosyalist mülkün efendileri olarak hissetmelerini ve efendileri olarak da davranmalarını sağlamak. Sosyalist toplumun tüm bireylerin yaratıcı yeteneklerinden alabildiğine yararlanabileceği, her yurttaşın kendisini alabildiğine geliştirebileceği bir ortam yaratmak.

Ekonominin bundan böyle yukardan verilecek emirlerle değil, toplumun, emek kollektiflerinin ve teker teker emekçilerin çıkarlarının itici gücüyle yönlendirilmesi amaçlanıyor. Ekonominin yönetim mekanizması bu amaca uygun biçimde değiştiriliyor.

12 Şubat günü yayınlanarak bütün ülke çapında tartışmaya açılan "devlet işletmeleri yasası" 30 Haziran günü kanunlaştı.

Devamı 6. sayfada

Damlaya damlaya (taş erir)

Leonid LIKHODEYEV-Moscow News No.30,1987

EVDEKİ BULGUR....

Şu demokrasi dediğimiz şey de nedir?

Demokrasiyi uygulamaya geçiren bir arkadaş müdürüne diyor ki: "Kaliteyi yükseltme konusunda bir söz daha işitirsem, işe gelmeyeceğim." Müdür, "Tamam, gelme," diyor, "işten atıldın."

Bütün bu demokrasiye rağmen adamın durumu hiç de kötü değil. Mahkemede haklı çıkıyor, işine dönüyor, ama yaptığı işin kalitesi aynı: kötü. Demokrasinin burada bittiğini sanıyorsanız yanılıyorsunuz. Müdür tekrar seçilmek için aday oluyor. Işçi de intikam alacak ya, "Şu müdüre bir ders olsun," diyerek bu zalimin adaylığına karşı çıkıyor.

Sovyet insanı ağırlığınca altın eder, ilerleme düşüncesi taşır ve uzaktaki parlak emellere doğru koşmaktadır, ona ne şüphe? Ama bu parlak emellere doğru herkes koşmamakta. Birçokları düğüm olup sıkı sıkıya kenetlenmiş, "Evdeki bulgur Dimyat'taki pirinçten evladır," demekte. Bulgur pilavı yavanmış, ne zarar var, Yeter ki o bulgur, nasıl çalışırsan çalış, maaş kağıdına imzayı basınca şıkır şıkır önüne dökülsün. Seçim zamanlarında da herkesin yeni bir anlayışla çalışmasını isteyen heyecanlı saflara verirsin bir red oyu.

Geçen gün taşra merkezlerinden birinde bir tiyatro kumpanyası açlık grevine yattı. Oyuncular eski müdürlerinin tekrar görevine dönmesini istiyorlar. Niçin? Yeni müdür, "Hamlet'i oyanamazsınız", filan mı diyor? Ne münasebet. "Istediğiniz eseri oynayabilirsiniz," diyor. Oyuncuların karşı çıktığı şu:Müdür,kumpanyanın kendi masrafını devlet yardımı almadan çalışmasıyla çıkarmasını amaçlıyor. Mahalli kodamanlara da neyin sahnelenip, neyin sahnelenmeyeceği konusunda söz hakkı tanımak istemiyor. Seyirci neyi isterse onu sahneleyecekler, her sanatçı da yeteneğine göre para alacak.

Devlet yardımı dediğin evdeki bulgur. Hem de bu işin iyi olan bir başka yönü de var. Ne olursan ol, ister yetenekli biri ol; ister bir ahmak, maaşını alıyorsun, işte o kadar. Şu çıkartılan gürültü patırtı olmadan maaş almaktan kolay ne var bir ahmak için?

Tarihin şu noktasında olan bitenler şöyle: Ilerici düşüncelere sahip bazı kişiler, ne olursa olsun kendileine para getiren sistemden kopmak istemiyorlar. Basın, bakanlıkların ve resmi dairelerin yetersizliğini yeriyor. üretilen malın önemini ve fabrikaların kendi kendilerini finanse etmeleri gerektiğini ileri sürüyor. Basın bir yandan bu yakıcı sorunları dile getirirken, evde bulguru olanlar içten pazarlık edip, "vârsın basın yeni çalışma anlayışını dile getirsin. ama devlet nasılsa maaşımızı veriyorsa, neden kendimizi devreden çıkaralım," diyorlar.

Demokrasi işte böyle edilgen insanların direnişi ile çürütülüyor. Bahşişçi eski sistem tarafından şımartılmış ve soysuzlaştırılmış olanlar, kendi kendini finanse etmek, kendi kendinin hesabını tutmak konularını duymak bile istemiyorlar. "Hoşgeldiniz" denilen süreyi tüketmiş olan ellerini memnuniyetle oğuşturan ve perestroika ya dudak büken kodamanların söyleyebileceği söz şu: Siz bize perestroika'yı dayatırsanız biz de demokrasi ile karşı koyarız. Ve korkuyor muyuz diye de yan gözle bakıyorlar.

Birliğin yararına

Sovyetler Birliği'nde yenilenme başlayalıberi, okurlardan gelen ve ülke yaşamının çok çeşitli alanları hakkındaki eleştirel mektuplar da Sovyet basınında eskisiyle kıyaslanmayacak kadar çok yayımlanıyor. İşte böyle mektuplar dan birinde, Kuybişev'den Igor Kondratvey şu soruyu yöneltiyor: "Bizim kendi sorunlarımız bahsederken gösterdiğimiz açıklığı ve açıksözlülüğü dün ya komünist hareketindeki durum söz konusu olduğu zaman da göstermeli. yiz...Sovyet basını bu sorunları ele bile almıyor ve böyle yapmakla da hata ediyor. Bence bunun tek bir nedeni var: Uluslararası sorunları ele alan Sovyet gazetecilerinde yenilenme ruhunun bulunmaması".

Bu mektuba, SBKP teorik organı "Komünist" dergisi yazı kurulu üyesi Vladimir Rubtsov "Yeni Zamanlar" dergisinde şu cevabı veriyor:

"Kondratyev yoldaş, sadece bu eleştiriye yer verdiğimiz için özür dileriz... Eleştiriniz doğrulanıyor. Yayınlar çoğu zaman olayları anlatmakla yetinip okuyucuyu sorunlarıyla başbaşa bırakıyorlar. Işçi hareketi genişliyor, oysa en gelişmiş kapitalist ülkelerin komünist partileri oy kaybediyor. Parti sayısı gittikçe artıyor, ama aralarındaki eylem birliği istenilenden uzaktır. Sosyalistlerden aşırı sağa kadar, partiler arasında uluslararası bağlaşıklıklar oluştuğu görülüyor, komünistler ise uluslararası bir örgütlenmeye sahip değillerdir ve sorunlarını görüşmek üzere epeyce uzun zamandır biraraya gelmemişlerdir. Bazı ülkelerde birden fazla komünist partisi vardır, bazen okuyucu aralarındaki farkı ve bölünme nedenini tam anlamamaktadır. Pekçok kişi komünist ve işçi hareketinin tarihi ile ilgilenmekte ama bu hareketin bazı dönemleri hakkında açık bir fikir edinememektedir. Bu özellikle Komintern'in rolü konusunda böyledir.

Bilgi eksikliği ve açıklamaların yetersizliği insanların hayal gücünü çalıştırmakta, bu ise gerçekten uzaklaşılmasına sebep olmaktadır. Komünistler hayatta ne gibi sorunlarla karşı karşıya gelirlerse gelsinler, eğer aralarında dayanışma kursalardı ve ortak deneyim ve ortak akıllarından daha iyi bir şekilde yararlansalardı bu sorunların üstesinden daha kolaylıkla gelebilirlerdi. Bunlar, kaba hatlarıyla, yalnızca sizin değil, ister SB'den olsun ister başka ülkelerde, ister genç olsun ister yaşlı, çok sayıda okurun yürüttüğü düşüncelerdir. Bu, geniş bir uluslararası hareketin yüce ve ortak hedeflerine ilgisiz kalmayanların basit, mantıksal ve doğal düşüncesidir.

Ancak bir konuda yanıldığınızı düşünüyorum. Bence, uluslararası sorunlarla ilgilenen gazetecilerimizin, devletimizin, toplumun, Partinin ve ekonominin gelişmesi konusunda gazetelerimizde açık yürekli bir tartışma yürüten meslekdaşlarının gerisinde kalmalarını fazla abartmamak lazım. Bu, onların açıklık ruhundan ve açıkyüreklilikten yoksun olmalarından, ya da yenilenmeye katılmak istememelerinden veya katılamayacak durumda olmalarından ileri gelmiyor. Yeni bir zihniyeti büyük ölçüde uluslararası sorunların zorunlu kıldığı su götürmemekle birlikte, bu uluslararası sorunları çözmek için, uluslararası alandaki çalışma arkadaşlarının yenilenmeye kendilerinden, kendi içişlerinden başlamaları gerekiyor. Özeleştiri ve kendi hatalarını görme yeteneği yeni zihniyetin bir parçasıdır. İçinde bulunduğumuz tarihsel dönemin karmaşıklığının damgasını taşıyan bugünkü durumda, hangi uluslararası ve iç sorunların daha da ağırlaşmasına bizim kendi yetersizliklerimizin yol açtığını, hangilerinin ise bize bağlı olmadığını doğru bir şekilde söyleyebilmeliyiz.

Özeleştiri ruhu, açıklık ortamı, iç yaşamımızın demokratikleştirilmesi, bütün bunlar, bizzat kendileri, Sovyetler Birliği Komünist Partisinin ve genel olarak da tüm dünyadaki komünistlerin saygınlığını yükseltti. Bu ise, uluslararası komünist ve işçi hareketinde daha büyük bir birlik ve uyum perspektifi konusunda iyimser bir görüşe sahip olmayı olanaklı kılıyor. Kapitalist düzenin gerçek alternatifi olarak, uluslararası komünist ve işçi hareketi henüz bütün potansiyelini kullanmamıştır.

Birlikte yapılan önemli eylemlerin eksikliğinin uzun zamandan beri çok sayıda komünist sıra neferini ve parti yöneticisini kaygılandırdığını belirtmek gerekir. Pekçok parti, komünistlerin, yakın gelecekte, barışın güçlendirilmesini ve güvenliği konu alan uluslararası bir toplantı yapmaları fikrini destekliyor. Bununla birlikte, bir başka görüş ise, böyle bir forumun ne zaman toplanacağı konusunda acele etmemek gerektiğini söylüyor. Bazı kişiler, bunun bütün koşullarının henüz biraraya gelmediği ve böylesi bir toplantıyı adım adım, geniş ve çokyanlı danış toplantıları düzenleyerek hazırlamanın daha gerçekçi olacağı kanısını besliyorlar. Yakında kutlanacak olan Büyük Sosyalist Ekim Devriminin 70.Yıldönümüne konuk olarak katılacak olan komünist ve işçi partileri yöneticileri arasında temaslar yapılmasının iyi bir başlangıç olabileceği fikri dile getiriliyor.

Ama, her halükârda, değişik ülkelerin komünistleri arasındaki ilişkilerin canlandığı şimdiden söylenebilir. Ikili ve bölgesel düzeyde yoğun bir görüş alışverişi sürüyor, araştırma enstitüleri tarafından uluslararası teorik seminer ve sempozyumlar düzenleniyor. Partilerin teorik ve politik organları hareketin başta gelen sorunlarını birlikte tartışıyorlar.

Kuşkusuz ki bütün bunlar aksamasız gitmiyor. Tartışmaya katılanlar, uzun bir geçmişi olan ayak bağlarını, önceden yazılmış metinlere bağlılığı, karşılaşmalar sırasında ortaya çıkan düşünceleri serbestçe dile getirme alışkanlığı eksikliğini hemen aşamıyorlar.

Yaşam, bütün kıtalardan komünistler arasında gönüllü ve eşitlik koşullarında işbirliği olanaklarının aralıksız arttığını kanıtlıyor.

Herbir kardeş partinin ulusal çıkarlarına yanıt verdiği gibi tüm dünya komünistlerinin ortak çıkarlarına da yanıt veren bu ikili ve çokyanlı işbirliğinin biçimleri olabildiğince çeşitli olabilir ve olmalıdır".

(Yeni Zamanlar, 32/1987)

Bireylerin üretimin yönetimine...

Başı 4. sayfada

1 Ocak 1988'de yürürlüğe girecek olan bu yasa yukarıda özetlediğimiz değişiklikleri öngörüyor. Bir yandan işletmelerin hak ve yetkilerini olağanüstü arttırırken, öte yandan her işletmede çalışanlardan oluşan emek kollektiflerine de dünyanın hiç bir ülkesinde olmayan yetki ve haklar tanınıyor. Bundan böyle işletmeler tarafından hazırlanacak olan işletme üretim planlarının oluşturulmasında emek kollektiflerinin de söz hakkı olacak. Atelye şeflerinden işletme müdürlerine kadar bütün önemli yöneticiler tayinle değil, işletme içinde yapılacak seçimlerle belirlenecek. Böylece gelirleri işletmenin kâr etmesiyle doğrudan bağlı olan emekçilerin hem kendilerinin titiz çalışmaları hem de işletme yönetimlerinin en yetenekli ve iyi çalışan kişilerden oluşmasına dikkat etmeleri amaçlanıyor.

Yine Haziran ayında, "devlet işletmeleri yasası"nın yanısıra iki yeni yasa daha kabul edildi. Bunlardan biri resmi görevliler tarafından haksızlığa uğrayan yurttaşların haklarını aramalarını kolaylaştırıyor. Diğeri de kamu çıkarları acısından önemli konuların karara bağlanmadan önce kamuoyunda tartışılması kuralını getiriyor. Her ki yasa da, devlet işlerinin kapalı kapılar ardında değil, kamuoyunun gözü önünde ve denetiminde yürütülmesini hedefliyor.

Kapitalist ülkelerde ekonomik zorluklar demokratik hakların, özellikle de işçi haklarının kısıtlanması için bir gerekçe olur. Sovyetlerde tam aksi oluyor. Zorlukların aşılabilmesi için işçi ve emekçilerin hakları genişletiliyor, sosyalist demokrasi geliştiriliyor. İşte kapitalizm ile sosyalizm arasındaki fark.

PARTİ ÇALIŞMALARININ HIZLANDIRILMASI İÇİN PARTİ İÇİ TARTIŞMA

FAC, Çelik Parti Örgütünden Ardıç Yoldaşın tartışmalı toplantı sonrası görüşleri

Hücrelerde sekreter seçimle gelmeli

Ben Kutlu yoldaşın dediği gibi, günlük politikanın dışına düştüğümüz kanısındayım. Olayların gerisinde kaldık. Her türlü sorunun çözümünü uzak hedefimiz olan sosyalizmde aradık.

Buradaki insanlar işçilik yapıyorlar, ancak onların binlerce Markı var. Türkiye' de yatırımları var. Bunları düşünüyorlar. Öyleyse biz onlara nasıl yaklaşmalıyız? Örneğin, Banka faizlerinin yükseltilmesi onları çok ilgilendiriyor. yüzde 8-8,5 oranında işçi dövizlerine faiz uygulanırken, hükümet uluslararası bankalardan yüzde 12-14 oranında faizli kredi alıyor. Işçiler için de bu oran istenebilir. Işte böylesi kampanyalar buradaki işçileri daha çok ilgilendiriyor kanısındayım. Kısaca insanların maddi sorunları da dahil, günlük sorunlarıyla ilgilenmek gerekmektedir. Yeni çalışma tarzından bunu anlıyorum.

Durgunluk nasıl aşılacak? Bence bu, tüm sol hareketin ortak sorunudur. Çok geniş bir çevreye ulaşabilmekle bu durgunluğun aşılabileceğine inanıyorum. Bu sorunun çözümüne yönelik düşünceler parti toplantılarımıza yansıtılabilirse, canlılık kazanabiliriz.

Bir düşünelim. Şayet bir parti örgütü 3-5 yılda tek bir sempatizan dahi kazanamamışsa, bir eksiklik ya da bir sorun vardır demektir. Bunu parti üst yönetiminin görmesi gerekiyor. Ust örgüt bu sorunun üzerine gitmek, nedenlerini araştırmak ve hesap sormak durumundadır.

Parti yöneticiliğinde eksiklikler var. Yapılan çalışmalar olumsuzsa sorumluluk sempatizanlara ve yoldaşlara yükleniyor. Olumlu olursa bunu yönetim sahipleniyor. Oysa bunun tersi olmalıdır. Ayrıca partinin kadro politikasında da eksiklikler var. Merkez yönetimin her türlü ayrıntıyı bilme zorunluluğu var. Yoldaşların yetenekleri bilinmeli. Buna uygun işe yerleştirmeyi parti yönetimi tam zamanında uygulamalıdır. Kadro politikasındaki eksiklik, parti çalışmalarını geriye götürür, durgunluk aşılamaz.

Parti içinde "karşılıklı hesap sorma" mekanizması işlemiyor. Böyle olunca ki. mi yöneticilerce eleştiriler, düşünceler bastırılıyor ve disiplin gönüllülükten çıkıyor. Iş zamana bırakılıyor ve "bakalım zamanla ne olacak" düşüncesi ağırlık kazanıyor.

Bütün bu olumsuzlukların ortadan kaldırılacağı bir parti içi demokrası uygulanmalıdır. Ancak, demokrasiyi de "keyfi davranış" biçimi olarak görmemek gerekir. Aynı şekilde, parti yöneticisi partinin kendi tekelinde olmadığını bilmeli, yöneticiler yeni yöneticiler yetiştirebilecek anlayış ve davranış içinde olmalıdırlar. Sorumluluklar paylaştırılmalı, diğer yoldaşlara da yetki verilmelidir.

Parti içi yaşamda kontrol mekanizması mutlaka işletilmelidir. Güven ise, pratik yaşamla birlikte sağlanır. Örneğin, bölgemizde partı yöneticileri diğer yoldaş ve sempatizanların önünü kesmektedirler. Bu olmamalı. Parti yöneticileri insanlara yığın örgütünün çalışma biçimini dayatıyor. Parti içi yaşamın iyileşmesi için parti politikasının kavranması ve çalışma tarzının düzeltilmesi gerekir.

Kısaca ben, pratik faaliyetlerimde karşılaştığım eksiklikleri ve önerilerimi şu şekilde özetleyebilirim:

– Durgunluğun parti içi demokrasiyle bağlı olduğuna inanıyorum.

– Somut çalışmaları politik stratejiye bağlama düşüncesi gelişmemiştir.

– Her somut çalışmada Marksizm-Leninizm'e ve Parti merkez organlarına ihtiyaç ve bunlardan yararlanma dikkate alınmıyor.

– Eleştirilen konular parti yönetimine aktarılmıyor ve alınan kararlar tam olarak uygulanmıyor.

– Parti yöneticileri yoldaş ve sempatizanlara faydacı biçimde yaklaşıyor ve insanlardan günlük çıkarlar için yararlanıyorlar. Bir örnek verecek olursam, parti okulunda yönetici yoldaş "burası sizin parti okulunuzdur, herşeyi sorabilirsiniz" dediği halde, sorulan bazı sorulara tersleyici cevaplar verilmiştir.

– Alttaki yoldaşlar istemlerini açıkça dile getiremiyorlar, eleştiri ve istemler dikkate alınmayınca yatay ilişkiler de ortaya çıkıyor.

– Parti yöneticisinin kişisel davranışları yakın sempatizanları etkiliyor. Parti yöneticisiyle ilişkisi iyi olan sempatizan, partiye girme hakkı kazanıyor. "Evet efendimci" anlayış hakim.

– Partiden uzak düşenlerin büyük çoğunluğu, partiyle ilgili sorularının çözülememiş olmasından uzak düşmüşlerdir. Yoksa, bu ayrılık, kesin ideolojik farklılıklardan kaynaklanmıyor. Parti sorunları büyük ölçüde yukarıdan aşağıya doğru etkilenme sonucu ortaya çıkmaktadır.

– Normal arkadaşlık ilişkileri içinde rahatça anlaşabildiğimiz halde, parti içinde bu olanak ortadan kalkmaktadır. Her yoldaş, kendisinin partiye katkısı olduğunu somut olarak görmek istiyor, eleştirilerinin dikkate alınmasını istiyor.

– Demokratik Merkeziyetçilik normunu dogmatik bir biçimde anlamamak gerekir. **Hücrelerde Sekreterlerin seçimle gelmesi gerekir.**

ATILIM'A ULAŞAN TUTANAK VE MEKTUPLARIN LİSTESİ:

– Paris kadın birimi
– Fransa parti örgütünden iki yoldaşında katıldığı, Doğu Fransa parti birim sekreteriyle toplantı tutanağı
– Fransa parti komitesi tutanağı
– FAC, Yağmur parti örgütü tartışma tutanağı
– FAC Yağmur parti örgütünden Şef Akın, Haydar Demirdağ, Sefer Örücü, Halil Çapar, Kemal Tan
– FAC, Yağmur parti örgütü genişletilmiş toplantısı
– FAC, Güneş parti örgütü tartışma tutanağı
– FAC, Çelik parti örgütünden K yoldaşın bir işçi yoldaşla yaptığı görüşme
– Akın-Yunanistan
– Barış Güvercini-Atina
– Özlem Özge-Paris
– FAC, Barış 3 parti komitesi
– İngiltere parti örgütü tartışma tutanağı
– M. Ege-İngiltere
– Taylan Özgür-İngiltere
– FAC, İleri parti örgütünden Ü.
– FAC, Özveri I parti birimi
– FAC, Şafak parti örgütünden iki yoldaşın tartışmasından
– Avusturalya parti örgütünden tartışmalara ilk yaklaşım
– Hollanda parti örgütünün değerlendirmesi
– FAC, Ürün Doğdu
– FAC, Çelik parti örgütünden Ardıç
– FAC'inden bir semt komitesi tartışma tutanağı
– FAC, 5 kişilik bir birim 2 nolu tartışma tutanağı
– FAC, Maden parti örgütünden bir bayan yoldaşın görüşleri
– Fransa, Y.Acar
– FAC, bir semt komitesi kadın birimi
– FAC, M.Yusuf
– FAC, Sema Akın

Her parti üyesi tamamen kendi kararıyla, hiç bir kişi ya da organın onayına gereksinim duymadan, bu tartışma boyunca kendi görüşlerini Atılım'a ve Merkez Komitesi'ne iletme hakkına sahiptir. Parti Örgüt yönetimleri yoldaşların görüşlerini MK ya ve Atılım'a iletmeleri için gerekli koşulları ve olanakları hazırlamakla görevlidirler.

Atılım, kendine ulaşan bütün rapor yazı ve mektupları ya yayınlayacak, ya da bunları aldığına dair enformasyon verecektir. Bunun sağlanabilmesi için raporların özgül bir başlık taşıması, yazı ve mektupların belirli bir rumuzla gönderilmesi gerekmektedir.

Tartışmaya katılmak parti üyesinin hakkı ve ertelenmez görevidir.

Merkez Komitesi'ne gelen mektuplar

*Aşağıda yayınlanan mektupların **işlediği konulara benzer konuları ele alan** mektuplar elimize ulaşırsa, ilerki Atılım'larda da yayınlanacaktır. Mektuplarda **ele alınan konuların doğru ya da yanlış olduğunu** araştırıp kararlaştırmak Atılım redaksiyonunun olanaklarını aşıyor. Bu yüzden bu **mektupların yayınlanması** Atılım'ın **mektuplarda** konu edilen taraflardan herhangi birinden yana olduğu anlamına gelmiyor. **Mektupların yayınlanmasındaki amaç** herhangi bir bölgede ya da kentte varolan küçük-büyük tüm sorunların **çözümünü hızlandırmaya katkıda bulunmak** ve sorunlarımızın kapalı kapılar ardında değil, parti üye ve taraftarlarının, demokratik kamuoyunun gözleri önünde çözülmesini sağlamaktır. Küçük-büyük varolan sorunlar bizim sorunlarımızdır. Bunları çözecek olan da bizleriz. Bu sorunların duyulmasından çekinmek biz komünistlere göre değildir. Bu anlayışın gelişmesine bundan böyle daha büyük bir cesaretle eğileceğiz. Aynı şekilde parti üyelerinin ve taraftarlarının, parti gizliliğinin zedelenmemesi için gerekli titizliği göstererek Atılım'la ilişkilerini güçlendirmelerini bekliyoruz.*

ATILIM

Yapacak başka birşey kalmadı

Haydar Kutlu, Türkiye Komünist Partisi Genel Sekreteri

Yoldaş

Aşağıda kısaca anlatacağım nedenlerden dolayı doğrudan ve ismen sana başvurmak zorundayım. Yapacak başka bir şey kalmadığı inancındayım.

İlişikte fotokopisini gönderdiğim ve yaklaşık bir yıl öncesine uzanan başvurumdan da anlıyacağın üzere, partimin Merkez Komitesi'ne yaptığım başvurudan da bir sonuç alamadım. Zaten yolladığım fotokopinin aslının da sizlerin eline ulaşmadığına hemen hemen eminim. Zaten sözünü ettiğim başvurudan sonra gelişen olaylar da bu düşüncemi iyice pekiştirdi. Seni ayrıntılarla yormak istemiyorum. Ancak Stuttgart İl Komitemiz Sekreter'inden Federal Almanya Yöre Komitesi sorumlularına kadar uzanan bir zincir bana üyesi olduğum ve bundan şeref duyduğum partimin saflarında savaşma imkanı tanımıyor. Suçumun çalışkanlık, yirmidört saatimin yirmidördünü de siyasi çalışmaya ayırmam olduğu kanısındayım. Tabii bu bir suçsa.

Yoldaş

Sen başvuracağım en son mercisin. Ben partimin saflarında çalışmak istiyorum ve buna kararlıyım. Gönderdiğim fotokopi yalnız birkaç başvurudan en sonuncusu. Bu başvuruma gerekenin yapılacağı inancındayım. Yoldaşça selamlarımla

Ozan Kızıltunç

Değerli, yoldaşlar,

Ben 1980 yılından bu yana parti üyesiyim. Parti adım Ozan Kızıltunç'tur. Halen Federal Almanya'nın Stuttgart kentinde Mercedes Otomobil Fabrikalarında işçi olarak çalışmaktayım. Zamanımın hemen tümünü partimizin etkinlikleri için kullanmaktayım. Partimize üye olmak onurunu kazandığımdan bu yana ödentilerimi düzenli olarak verdim. Ve herhangi bir parti suçu işlemedim. Hiç bir üst organda bu yönde bir eleştiriyle karşılaşmadım. Bu durumu, bir öğünç nedeni olarak değil, tersine bir partilinin tabii ödevi olarak görmekteyim.

Yoldaşlar,

Bağlı bulunduğum TKP Stuttgart İl Komitesi yaklaşık 28 ay önce hiçbir neden olmaksızın üyeliğimi tek taraflı durdurdu. Bu durumun düzeltilmesi için yaklaşık 8 ay önce yaptığım başvuruya sorumlu bir yoldaş tekrar partiye alındığımı bildirmesine rağmen, 28 aydır parti ilkesinin mecburi koşulu olan **'bir parti örgütüne bağlı olarak çalışmak'** ilkesi Stuttgart İl Komitesi Sekreter yoldaş tarafından ısrarla uygulanmıyor. Ben bu uygulamanın tüzüğümüze aykırı olduğunu biliyor, partimizin iki Kongre arasındaki en yüksek ve yetkili organı olarak Merkez Komitemizin benim sorunuma açıklık getirmesini dilemekteyim. Bunca yoğun ve zorlu işlerimizin arasında bir de özel sorunumla sizleri meşgul etmeyi elbette istemezdim. Ama bana inanın ki başkaca bir çarem kalmadı. Ancak bir komünistin örgütlü olarak çalışması gereğinin bir temel ilke olduğu bilinç ve inancındayım. Bu nedenle Merkez Komitemizin:

a) Türkiye Komünist Partisi üyesi olup olmadığımı

b) Üye isem bir parti örgütünde sınıf savaşına devam edebilmemin şartlarını yaratmasını diliyorum.

Yoldaşça selamlarımla.

Ozan KIZILTUNÇ

Partiden ayrılıyorum

TKP Merkez Komitesi'ne saygılarımla,

Yıllardır TKP'nin bir üyesi olarak verilen görevleri en iyi bir şekilde yerine getirmek için mücadele ettim. Hepsini en iyi şekilde yapamadıysam da, yapmak için bütün gücümü sarf ettim.

Türkiye'den ilticacı yoldaşlar geldi. Sendikacılık yapmış ömrünün yarısını parti saflarında geçirmiş çalışkan ve örgütçü yoldaşlar geldi, Avusturya'da bundan böyle güçlü bir derneğimiz olacak, çünkü yıllardır bu işle uğraşan yoldaşlar geldi diye gururlanıyorum.

Evet bir dernek kurduk 3 yıl oluyor. Ama ne yazık ki bütün hayallerim suya düştü. Dernek üyesi 15 kişiyi geçmedi. Yoldaşlar arasında bir ayrılık, bir kavga peydah oldu. Siyasi görüşleri aynı parti üyeleri, düşman kamplara bölündüler. Birbirlerine en ağır suçlamalar yapıldı. Ve yapılıyor da. Ben acemi partili şapşallaştım, kaldım ortada. Yoldaşın biri gece yapıyoruz diyor ben oraya koşuyorum. Diğer yoldaş afişleme yapıyoruz gel, diyor, oraya koşuyorum.

Yapmış olduğumuz çalışma da bir netice vermiyor. Çünkü kollektif bir çalışma yok. Aksine çalışma yapanı diğer yoldaşlar baltalıyor sanki.

Yıllardır devrimci demokrat insanlarla oldum. Derneklere gittim geldim. Birbirine bu kadar zıt anlaşmazlık hiç bir yerde görmedim. Şimdi kavga var. Kavga düşmanla değil, kavga aynı görüşü paylaşan yoldaşlar arasında. Yumruğumu sıkıyorum ama her iki tarafta yoldaşlarım olduğu için vuramıyorum. Bu huzursuzluk yuvama da sıçradı. Uyuyamıyorum, sinirleniyorum, ailemle kavga ediyorum.

Yoldaşlar, ben bu işin içinden çıkamadım ve sağlığım, yuvamın mutluluğu için, şunu demek zorunda kaldım. Ne haliniz varsa görün. Sizlerden arzum, beni bağışlamanızı bilhassa rica ediyorum. Bundan böyle bir TKP'li olarak değil, bir yurtsever olarak kalmayı tercih ediyorum. TKP Merkez Komitesinde beni affetmesini rica ediyorum.

Sizlerden ikinci arzum da biran önce buraya müdahale etmenizi bur durumu düzeltmenizi rica ediyorum. Temennim düzeltirsiniz, gerçi sanmıyorum. Çünkü hastalık çok ilerlemiş ölüm tehlikesi fazla.

Belki bir gün saflarınıza katılmak için bir nefer gibi çalışacağım. Ama öncelikle burdaki arkadaşları tek yumruk, tek yürek olarak görmem gerekiyor. Bundan sonra bir anti faşist olarak TKP'sine çalışmalarında ve mücadelesinde başarılar dilemekten başka diyecek bir şeyim yok. Saygılar sunarım.

Avusturya'dan

Atılım'ın Yayınından Sonra

Yurtdışı parti örgütlerinin Referanduma ilişkin eylemleri üzerine bize gelen bilgiler:

- o TKP Merkez Komitesinin Referandumda halkımızı evet oyu vermeye çağıran bildirisi Federal Almanya düzeyinde çoğaltılarak dağıtıldı
- o Hamburg havaalanında bir kaç hafta süreyle Türkiyeye izne giden işçilere referandumun anlamı ve önemi üzerine bilgi veren ve işçilerimizi evet oyu vermeye çağıran bildiriler dağıtıldı ve sözlü sohbetler yapıldı.
- o Stuttgart yöresinde otobüsle izne giden işçilere yönelik propaganda çalışmaları yürütüldü.

Hollanda, Rotterdam temel örgüt tartışmalarının gösterdikleri

Rotterdam temel örgütü, 14 Ağustos 87'de "Parti çalışmaları ve parti yaşamı" tartışmasının ilk toplantısını yaptı. Atılım, bir muhabiriyle bu toplantıyı izledi. Toplantının ardından, tartışmaya katılan yoldaşlardan çeşitli konulardaki görüşlerini Atılım'a bildirmelerini istedi. Rotterdam Semt Komitesi Sekreteri'nden alınan bilgiler temelinde, Hollanda'da yaşayan Türkiyeli göçmen işçilerin durumu, tartışmanın hazırlanması, ve tartışmalarda yoldaşların görüşleri Atılım Yazı Kurulu tarafından derlendi. Aşağıda bu derleme yer almaktadır.

Toplantı öncesinde, Atılım muhabiri Rotterdam Semt Komitesi Sekreteri ile bir görüşme yaptı. Bu görüşmeye Yöre Komitesi'nden ve Semt Komitesi'nden birer yoldaş katıldı. Hollanda ve Rotterdam hakkında genel hatlarıyla şu bilgiler edinildi.

Hollanda'da son verilere göre 86037'si erkek, 69 542'si kadın olmak üzere 155 579 Türkiyeli göçmen yaşıyor. Türkiyeli nüfusun yüzde 41'ini 0-16 yaş grubu; binde 5'ini 60'ın üzerindeki yaş grubu oluşturuyor.

84 204 kişiyi bulan aktif nüfusun içinde, 35 400 kişiyle çalışanların oranı yüzde 42. Toplam Türkiyeli nüfus içinde işsizlik oranı yüzde 43,4. Bu işsizlik oranı ile Hollanda'da yaşayan Türkiyeli işsizler, Batı Avrupa ülkeleri içinde en ön sırada yer alıyor. Hollanda'daki genel işsizlik oranı ise yüzde 12. Hollanda'da yaşlılık ve malüllük ödenegi ile yaşayan Türkiyelilerin sayısı ise 13 bini buluyor. En niteliksiz işlerde; gürültülü, kirli, tehlikeli, ağır, yüksek tempolu olarak tanımlanan işlerde en çok Türkiyeliler çalışıyor. Türkiyeli aile reislerinin yüzde 61'inin yıllık net geliri 20 bin H.Florin'in altında bulunuyor

Türkiyelilerin arasında ev sahibi olanların oranı ise ilginç bir dağılım gösteriyor. Faslıların yüzde 8'i; Hollandalıların yüzde 44'ü ev sahibi iken Türkiyelilerin yüzde 18'i ev sahibi durumunda.

Öte yandan Türkiyeli göçmenlerin yüzde 4'ü Hollandaca okuma yazmayı hiç bilmiyor. Yüzde 43'ü Televizyon haberlerini güçlükle izleyebiliyor.

Orta ve lise dengi okullarda 1933'ü kız; 2387'si erkek toplam 4320 Türkiyeli öğrenci bulunuyor. Üniversite öğrenimi gören gençlerin sayısı ise, 24'ü kız; 108'i erkek olmak üzere toplam 132. Meslek okullarında ise Türkiyeli kız öğrencilerin sayısı erkek öğrencilerden fazla. Tablo şöyle bir dağılım gösteriyor:

	Meslek Ok.		
	Alt	Orta	Yüksek
Kız öğ.	8288	700	206
Erkek öğ.	5317	475	169

Sağlık sorununa bakıldığında ise Hollanda'da yaşayanların içinde sağlık durumları en olumsuz olanların başında Türkiyeli göçmenler geliyor.

Rotterdam kentinde, Metalürji ve Petrokimya- Rafineri sanayi dallarını yoğunluk ve büyüklük açısından banka işkolu izliyor. Ardından gemi tezgahları sayılıyor. Ancak Türkiyeli göçmenlerin büyük çoğunluğu liman hizmetlerinde ve temizlik işlerinde çalışıyor.

"İkinci kuşak" sorunları, diğer Batı Avrupa ülkeleri ve kentlerinde olduğu gibi burada da en başta yer alıyor. Dil sorunu, Türkçeyi de, Hollandacayı da iyi konuşamamak olarak beliriyor. Gençlerin "gelecek düşüncesi" yok denecek kadar gelişmemiş olarak nitelendiriliyor Öte yandan çocukların öğrendikleri Hollandaca, göçmen ailelerin idari kademelerdeki sorunları çözmede pratik bir yarar sağlıyor.

Türkiyeli göçmenler arasında dini örgütlenmeler, siyasi etkinliklerini giderek arttırıyor. Bunun sonuçlarından birisi "içe kapanıklılık" olarak gözleniyor. Hollanda'da aynı dönemde gelmiş olmak, Türkiyeli göçmenler arasında içe kapanmanın nedenlerinden biri olarak hala izlerini sürdürüyor.

Bu arada kumar ve "mafya kuryeliği" ilk bakışta görülemeyen, yaşam biçiminin derinliklerinde yer alan olumsuzluklar olarak beliriyor.

Göçmenliğin ilk yılları ise farklı bir yapılanma olarak anımsanıyor. Eşlerinden, çocuklarından ayrı, 1000 kişilik gruplar halinde toplu yerleşme yerlerinde yaşamaya zorlanan işçiler; o dönemde, kendi sorunlarına ilgi duyan, bunun için mücadele eden, eylemlere katılan coşkulu insanlar olarak tanımlanıyor. Bugün ise koşullar değişmiş. Eş ve çocuklar gelmiş. Ev sahibi olunmuş. Bağımsız konutlarda süren bir aile yaşamı başlamış. Yeni çevreler edinilmiş. Sınırlı da olsa yeni insan ilişkileri doğmuş. Hayata bakış, sorunların farkına varma, mücadele biçimleri değişikliğe uğramış. İlk yıllardaki "kendiliğinden eylemli" göçmen işçilerin yerini, daha farklı çelişkileri yaşayan göçmen işçiler almış.

Türkiyeli göçmen işçilerin "eylemli" olduğu dönemde yetersiz kalan politik çalışmanın, kalıcı ilişkiler kuramamanın; bugünün gerçeğini yakalayamamada önemli rol oynadığı Rotterdam Semt Komitesinin değerlendirmeleri arasında yer alıyor.

İş yapmadan komünist olarak kalmak artık olanaklı değil. Boş zaman devrimciliğine son vermek gerek!

Rotterdam Semt Komitesi, parti çalışmalarında iyileşme ve eskiden farklı bir değişme görülmediğini; durgunluk değerlendirmesinin kendi örgütleri için de geçerli olduğunu saptayarak; sorunların kaynağını teşhis etme, zaafları giderme, parti çalışmasını hızlandırma amacıyla parti içi tartışma kararı aldıklarını Atılım'a açıkladı. Tartışma öncesi parti üyeleri ve birimleriyle bir dizi ön toplantı ve ön görüşme yaparak hazırlık çalışması yürüttüklerini belirten Rotterdam Semt Komitesi Sekreteri yoldaş, yığın bağlarının güçlendirilmesini, aksayan parti görevleriyle zedelenen parti normlarının irdelenmesini ve yeni parti politik hattının kavranmasını tartışmalarda temel aldıklarını bildirdi.

Temel Birim tartışmalarını üyelere sunduğu bir raporla açan sekreter yoldaş, içinde bulundukları sorunları ve çözüm yollarını özetle şöyle sıraladı:

"Yeterli yığın bağlarımız yok, bunun çabası içinde de değiliz. Sempatizan sayısında artma yok. Parti yayınları satışı düşüyor. Öte yandan parti yayınlarını düzenli olarak okuduğumuzu kimse iddia edemez.

Yığın örgütleri içindeki çalışmalarımız kongre dönemleriyle sınırlı kalıyor. O kadar ki, bir yığın örgütü, kongreden bir ay sonra yönetim kurulunu toplayıp görev bölümü bile yapamadan tatile girdi."

Bir çok yığın örgütünün yönetiminde, ya da yönetimini etkileyecek durumda olmalarına rağmen bunun bir avantaj getirmediğini belirten sekreter yoldaş, "ötedenberi sürdürdüğümüz bir anlayışla, çalışmalarımız bu ölü örgütleri ayakta tutmak olarak algılanıyor. Yönetim Kurulu toplantıları parti çalışmalarının önünde yer alıyor. Parti çalışmasına ilişkin tutumumuz boş zaman devrimciliğini aşamadı." değerlendirmesini yaptı.

–Eleştiri ve özeleştiri mekanizmasının, partinin israrla sürdürdüğü politikasına karşın birimlerindeki parti yaşamına yerleşmediğini, eleştiriye karşı bir ürküntünün varlığını sürdürdüğünü hatırlatan yoldaş, bu günkü sorunların kaynağında bir de, eksik ve yanlış bir konspratif çalışma anlayışı bulunduğunu söyledi. "Kafamızı kuma gömme" olarak nitelediği bu anlayışla "politik kimliğimizi gizleme adına en yakın dostlarımızla bile parti politikasını tartışma ve onları kazanma çalışmalarından geri duruyoruz." diyen yoldaş, bu düzeyde bir dizi sorunun daha sıralanabileceğine dikkat çekerek, "çalışanla çalışmayan arasında hiçbir fark yok. Önerenle kafa sallayan, karşı çıkanla koşturan, ak'la kara parti içinde ayrışmıyor" saptamasını yaptı.

Raporuna, "biz burada bu durgunluğu yaşarken ülkemizde neler oluyor?" sorusuyla devam eden yoldaş, "60 yıldır ilk kez partimiz genel sekreterin sözcülüğünde gazete manşetlerine çıkıyor. TİP ve TKP arasındaki birlik çalışmaları, tüzük ve programın benimsenmesiyle kongre aşamasına geliyor. Sendikal harekette eylem birliği yolunda ileri adımlar atılıyor. Merkez yayın organı Atılım düzenli olarak yayınlanıyor. Partimizin ülke çapında ulaştığı düzeyi sıradan bir basın izleyicisinin bile görmesi mümkün. Ama biz burada durgunluğu aşamadık. Neden?" diyerek tekrarladığı sorusunun yanıtını iki temel nedene dayandırarak açıkladı. Birincisi, yığın bağlarının olmayışı ve bunu geliştirme çabası içinde olmayışımız. İkincisi, aynı nedene bağlı olarak ideolojik, politik düzey düşüklüğü.

Raporunda, tüm demokrasi güçlerinin birleşmesi gerektiği görüşüne yer veren ve bunun için sol güçlerin eylem birliğinin sağlanmasının bu çalışmanın dinamosunu oluşturacağını; sol güçlerle ilişkilerimizi olabildiğince geliştirmek zorunda olduğumuzu; geçmişte kullanılan en sert yöntemlerin hiçbir sol gücü dağıtamadığını, hiçbir grubun da güçlenmesini sağlamadığını belirten sekreter yoldaş, eski kavramlarla düşünme yöntemlerini bırakmayı, geçmişin olumsuzlukları olarak nitelediği bu anlayışın terk edilmesini tekrar hatırlattı.

"Sol güçlerle birlikte düşünme, birlikte öneri geliştirme, birlikte tartışıp sonuçlara ulaşabilme süreçleri geliştirebilmeli-

yiz." biçiminde görüşlerini dile getiren yoldaş, "Senenin belli günlerinde, belli işleri birlikte yaşama geçirmekle yetinemeyiz." dedi.

Barış hareketinin sınıfsal zıtlığı olan güçleri bile yan yana getirecek kadar, tüm öteki sorunları belirleyen düzeye yükseldiğini; ülkemizde de durumun farklı olmadığını, barış ve sosyalizmi başa almadan sosyalizm yolunda ilerlemenin olanaklı olmadığını; devrimci bir politikanın, somut bir durumun devrimci bir biçimde değiştirilmesini amaçlamasıyla mümkün olduğunu belirten sekreter yoldaş, ülkemizdeki somut durumu şöyle özetledi: "Devletin faşist biçimde yeniden yapılanması, emperyalizm ve NATO'cu güçlerin tam bir egemenlik içinde olması ve demokrasi güçlerinin dağıtılmış durumda olmasıdır."

Partimizin, bu somut durumu dikkate alarak, "hiç bir gücün tek başına bu günkü rejim karşısında başarılı olamayacağı" görüşünü geliştirdiğini; bu nedenle demokrasiyi kazanma mücadelesinin, devrimci süreçleri geliştirmenin ön aşamasını oluşturduğunu ifade eden sekreter yoldaş, "rejim karşıtı güçlerin verili durumlarından yola çıkarak, bu güçlerin enerjilerini biraraya getirebilecek ve asıl buradan kalkarak devrim süreçlerini geliştirecek" esnek bir politika güdülmesinin önemi üzerinde durdu.

Raporunda dinsel kesimlere de değinen sekreter yoldaş, "islamcı akımların bunca boy attığı bir ortamda, onun ideolojik ve politik şekillenmesini dikkate almayan bir sınıf mücadelesini daha ileri götürmek olanaksızdır." görüşünü savundu.

Parti politikasının, göçmen işçi hareketi açısından önemini, bu politikanın kavranıp yaşama geçirilebildiği oranda "eşit haklar mücadelesini" güçlendireceğine işaret ederek açıklayan yoldaş, raporunun parti çalışmaları bölümünde şu görüşlere yer verdi: "Parti yaşamının canlılığı hareketin kendi canlılığı olmalıdır. Hareketin kendisi olmalıdır. Her birimiz kendimizi yenilemeliyiz ve birbirimize yardımcı olmalıyız. Bunun için eylemimizi yeni baştan tanımlamalıyız. Eskiden olduğu gibi hem güzel şeyler söyleyip hem de iş yapmadan komünist olarak kalmak olanakli değil artık."

Raporunun son bölümünde aksayan görevleri ve görevleri aksatan yoldaşları somut örneklerle eleştiren Rotterdam Semt Komitesi Sekreteri yoldaş, yeni dönemde göçmen işçi yığınlarıyla kopan bağları yeniden kurmak amacıyla planlanan çalışmaları özetledi ve önlerindeki dönemin görevlerinin ne denli karmaşık ve kapsamlı olduğuna dikkat çekerek konuşmasını şöyle tamamladı: "Amacımız birbirimizi değil yanlışlarımızı mahkum etmek, kollektifimizi güçlendirmektir. Bu duygu ve düşüncelerle tartışmayı açıyoruz."

Eleştiri bizim için okuldur

Tartışmanın açılmasıyla ilk söz alan yoldaş, konuşmasına Atılım'ın dış haberlere çok az yer verdiğini, oysa faşizmin dünyada kaybettiği mevziler göstermenin özellikle sempatizanlar açısından yararlı olduğunu belirterek başladı.

Parti toplantıları gündeminde eleştiri-özeleştiri maddesinin yer almasını isteyen yoldaş, böyle bir maddenin kendi biriminin gündeminde hiç yer almadığını, bu toplantıda da bulunmadığını; bu yüzden eleştiri yapmaya cesaret edemediğini dile getirdi.

Bir yoldaş eleştirdiğinde "sen de mi bana karşısın" yanıtını aldığını örnek veren yoldaş, "eleştiri bizim için okuldur" görüşünü, "yanlış düşünüyorsam, doğruyu öğreniyorum. Doğru isem, yanlışı düzeltiyorum" tanımlamasıyla savundu.

Daha sonra raporda parti görevlerinin yerine getirilmemesine yönelik eleştirilere değindi, "eleştiri yapılmadan karşılıklı görüşmek gerekir. Görüşmeden eleştiri yapılmamalıdır." diyerek raporun sözkonusu bölümünü bu nedenle eleştirdiğini belirtti.

Diğer yoldaşlar, eleştiri-özeleştiri için özel gündem maddesi olması görüşüne katılmadıklarını bildirdiler. Bir yoldaş, "eleştiri gereklidir, bizi geliştirecektir. Ancak, eleştiri kendimize yöneldiğinde savunmaya geçmeden nesnel olmalıyız." dedi ve her türlü eleştiriye açık olmayı savunarak, geçmişte bunun işlemediğini, özellikle aşağıdan yukarıya eleştirinin önem kazandığını, "Yürünmeyen yollar kapanır. Bunu kullanacağız. Yeni politika bu yolları açacaktır." şeklinde ifade etti.

Toplantının sonunda, "eleştiri bizim için okuldur" diyen yoldaşa eleştiri-özeleştiri konusunda tartışmalardan nasıl bir sonuca vardığını sorduk. Görüşlerini Atılım'a iletmek istediğimizi bildirdik. Bu isteğimizden çok duygulandığını özellikle belirten yoldaş yazılı yanıtında özetle şunları belirtti. "Eleştiri bizim için, yani komünistler için vazgeçilmeyen bir öğretici yöntem. Eleştiri olmasa, doğru ve gerçek şeyleri görmemiz azalır. Kendi kendimizin hata ve yanlışını görmemiz zor oluyor. Bu çok zor, ama yoldaşımızın hatalarını, yanlışlarını görmek daha kolay oluyor. Biz komünistler eğer samimi isek,-ki öyle olmamız lazım eleştiriden korkmamamız lazım. Eğer korkuyorsak, gerçekleri öğrenmek istemiyoruz, yoldaşlarımıza yardımcı olmak istemiyoruz, eksiğimiz var demektir."

Birlikte var olmak ve politik kültür

Tartışmanın ikinci konuşmasını yapan yoldaş, "Parti politik hattını doğru kavramamız bizim için önem taşıyor. Çünkü elimizde bir reçete yok. Bu politikanın pratik işleyişini biz geliştireceğiz. Düşünceyi nasıl davranışa dönüştüreceğimizi biz bulmalıyız." Görüşünde olduğunu açıklıyarak bağlaşıklar konusunda yeni bir anlayışın geliştirildiğini, ideolojik eleştiri ile bir örgütün yok edilmesi yerine, şimdi birlikte var olmanın politikasının yapıldığına dikkat çeken yoldaş, "Ideolojik mücadelemiz politikamıza tabi olacaktır. Bugün ortaya konan politik görev bu günkü rejimin getirilmesidir. İşte ideolojik mücadele de buna tabi olacaktır. İşte bunun yerine bir politik kültür yaratmak olarak ifade ediyorum." biçiminde düşüncelerini dile getirdi. Ilerde daha iyi çalışma yapmak istediğini bildiren yoldaşın görüşleri özetle şöyle oldu:

"Kutlu Yoldaş'ın 'yeni bir politik kültür yaratma' deyimi ile sadece devrimci sol güçler arası daha demokratik, dostça bir ilişki biçimi geliştirmeyi söylediğini sanmıyorum.

Sol içindeki parçalanmanın, birbirleriyle hesaplaşma alışkanlığının kaynağında başka etkenler yanında toplumsal kültürümüzün feodal normları vardır. Otorite tanrı, devlet , bey olan toplumun kulluk ilişkisi, otoritenin örgüt olması durumunda örgüte kulluk olmaktadır. Örgüt, toplumdan, öç alma kültürünü; "kanı kanla yurlar"ı alarak büyümektedir. Toplumun derinliklerinde var olan hümanizma, emperyalizmin kitle kültürü saldırı karşısında etkisini yitirmektedir. Öte yandan Genç Osmanlılar'la başlayan aydınlanma hareketlerinin her keresinde geri ve otoriter Osmanlı toplumunun gayya kuyusunda boğulması nedeniyle düşünce dünyamızda en azından genişlemesine bir çağdaşlaşmanın yaşanmamış olması da gerici saldırıları göğüsleyip geriletecek toplumsal bir tabandan yoksun olmamız sonucunu yaratmıştır. Sonuçta denilebilir ki; toplumla siyasal örgütlenmeler arasında, devrimci solu da kapsayan karşılıklı sebeb sonuş ilişkisi içinde kayda değer bir demokratik ilerleme sağlanamamıştır. Elbette bununla belirleyici başka olguların ihmal edilebileceklerini söylemiyorum. Burada sadece sürecin bir yanına değinmak istedim.

Partimizin "yeni bir politik kültür yaratılması" doğrultusundaki görüşü, bu günkü olumsuzluğu aşmak üzere toplumda yeni bir demokratik yapılanmaya, örgütler arasında yeni tarzda ilişkiler geliştirmeye yöneliktir.

Toplumda, temel insan hak ve özgürlükleri konusunda duyarlı bir kitle tabanı yaratmak görevi öne alınmalıdır. Tek tek bireyler kendi varlıklarının, temel haklarının ancak toplumsal dayanışma içinde kazanılıp korunabileceğini bilip-öğrenip yaşamalıdır.

Çağdaş demokratik ölçülerin savunulması bu uğurda kalıcı güçlü toplumsal kurumlar oluşturulması ancak demokrasi düşmanlarının zararınadır. Demokrasi ve insan hak ve özgürlükleri söz konusu olduğunda her türden siyasal ayrımlar, örgütsel ve kişisel çıkarlar bir yana itilebilmelidir. Yaşadığımız günler bu tip çalışmaya hem zorlamakta, hem de zengin olanaklar vermektedir. Eğer doğru anlıyorsam bunları söylemekteyiz.

...Ideolojik mücadele adına, politik mücadelenin gerektirmediği alanlarda sürdürülen soyut polemiğe son verilmesi, şimdi en azından bizin için yeniliktir. Bu yenilik yoluyla geçmişte "goşist, maoist dediğimiz çevrelerle diktatörlük rejiminin nasıl alaşağı edilebileceğini tartışabiliriz. Yine sosyalist bir erk yolunu açacak süreçleri nasıl zenginleştirip, derinleştirebileceğimizi tartışabiliriz. Bu tartışmanın içeriği ve üslubu politikamıza uygundur. Hayata da uygundur..

...Bağlaşıklar politikamızın toplumsal tabanı, bir avuç hainin dışında tüm toplumsal güçleri kavrayacak kadar geniştir. Şimdi bu güçleri birleştirmek, yeni bir politik kültür yaratmak görevi önde duruyor. Bu görev önemli olduğu ölçüde güç. Ustalık istiyor. Ustalaşmanın yolu ise tektir: Işe koyulmak."

"Yığın" örgütleri dışına taşmak

Toplantının üçüncü konuşmacısı tartışmaya, yığın örgütlerinin öteden beri yapageldiği işlerin bugün yetmediğini ileri sürerek başladı.

Sol güçlerle, bu kesimlerin küfürlü bir dil kullanmasından ötürü hiç ilişkiye giremediklerini, dinsel kesimlerle de nasıl ilişki kurulacağı konusunda bilgisinin yetmediğini belirten yoldaş, her iki kesimle de "yetişkin kişilerin" ilişki kurmasını önerdi. Tersi

durumların zararlı sonuçlar verdiği örnekler üzerinde durdu.

Yığın bağlarını geliştirmek konusunda ilkesiz davranıldığını belirten yoldaş, "Yığın bağlarını nasıl kuracağız diye soruyoruz. Bizi çağırıyorlar gitmiyoruz. Gençlik kulüplerinden yönetime girme çağrısı geliyor. Biz reddedip onları kendi yığın örgütlerimize çağırıyoruz." örneğini verdi. "Yönlendirdiğimiz örgütlerin dışına çalışmaları çıkarmak gerekiyor. Başka türlü yığın bağları geliştiremeyiz. Hem gelişmek istiyoruz, hem de bunu engelliyoruz. Biz yığınları kendi ayağımıza çağırıyoruz. Bu olmaz." biçiminde düşüncelerini söyleyen yoldaş, Türkiye'deki demokrasi mücadelesine bakışını şöyle özetledi: "Geri dönmeyeceğim. Burada çalışacağım. Tüm enerjimi, gücümü ülkedeki demokrasi mücadelesine veremem. Veririm dersem yalan olur. Buradaki sendikalarda, belediyelerde ve diğer kesimlerde çalışarak güçlü olursam, bu gücümle ülkeme katkıda bulunabilirim. Bunun sonucu dayanışma olur."

Yoldaşa, "Ben kararımı verdim, burada kalacağım demek doğru değildir. Bizler gitmenin ve kalmanın bize bağlı kararlar olmasına karşı olmalıyız." görüşünü ileri sürerek yanıt veren bir diğer yoldaş, yığın örgütlerindeki çalışmalara değinerek partinin politikasını yeni anlayışla tartışarak kavrayıp pratik içinde olmanın önemini savundu ve çevremizdeki insanlarla "seçme ve seçilme" hakkını tartışmanın verimli bir çalışma zemini olduğunu örnek olarak gösterdi.

Tekrar söz alan yoldaş gençlik çalışması nın zorluklarını şöyle dile getirdi: "Gençliğe yaklaşacak, gençlik içinde çalışacak kadromuz yok. Gençleri örgütleyecek biri gerekli. Diğer siyasi gruplar kendilerine özgü ajitasyonlarla gençliği çekiyor. Biz gençleri çekecek çalışmalar yapıyoruz ama politik çalışma yapamıyoruz. Parti gençlik çalışmasının önüne somut hedefler koymalı. Başka alanlarda çalışanları bu alana kaydırmalı, ya da pilot bölgeler seçip oralara insan göndermeliyiz."

Toplantının ardından yoldaşa, "yığın örgütü dışına taşarak çalışmadan" neyi amaçladığını, ne gibi olanaklar gördüğünü sorduk. Yoldaş Atılım'a görüşlerini şöyle bildirdi:

"Yığın örgütü dışına çıkmaktan neyi kastettim onu kısaca açmak istiyorum. Bu örgütlere yıllarımızı vererek belli çalışmalar sürdürdük. Açık eylemler düzenledik. Toplantılar yaptık. Kuşkusuz bunlar bize birşeyler kazandırmıyor anlamına gelmiyor. Biz kadroları örgütlere çekmeye çalıştık. Ama örgütlere gelen insan sayısı artmadı, azaldı. Buna göre, yığın örgütlerinin dışına taşarak; futbol takımlarında, cemiyetlerde, mahalle evlerinde, belediye ve benzeri kuruluşlarda ve de sosyal görevlilerle kalıcı ilişkiler sağlayacak bir çalışmanın içine girmek gerektiğine inanıyorum.

İnsanların ayağımıza çağırma alışkanlığı, eyleme çağırma alışkanlığı insanları eylemsizleştiriyor. Üç saatini örgütümüzde geçiren bir arkadaşımıza bir görev veremiyoruz. Boş zamanımız çok ama neye vereceğimiz planlı değil. Bence örgütlerin işlevini yitirmeden örgüt dışındaki kurum ve kişiler üzerinde çalışmalar yapmalıyız. Toplantı yapıyoruz diye toplantı yapmayalım. Örgüte çok gelip gitmekle örgüt işlerini yapıyoruz anlamı çıkmamalı. Bölgemizi çalışma alanlarına bölmek ve somut eylem biçimleri bulup çıkarmakla çok insan ilişkisi kurmak ve sempatizan cevremizi genişletmek mümkün olacaktır sanıyorum."

Kültürel çalışma çeşitli alanları biraraya getiriyor.

"Rapora genel çizgileriyle katılıyorum. Parti yaşamında bir durgunluk var. Ancak bunun özel ve nesnel nedenleri açılmıyor. Bunun nedenlerinden biri de yeni politik çizginin yeterince oturmamış olmasıdır." Toplantının dördüncü konuşmacısı olan yoldaş tartışmaya bu cümlelerle başladı. Yığın örgütü çalışmalarının parti çalışmasının önüne konduğunu doğrulayarak şu soruyu sordu: "Ama oradaki çalışmalar da parti çalışması değil mi?"

"Kafamızı kuma sokmayalım! Bu da doğru. Ama kimliğimizi açıklamak doğru değil" diyen yoldaş, gerektiğinde parti görüşlerinden ödün verdiklerini, kişisel ilişkiler iyileşirken politik düzeyde 12 Eylül öncesinin üslubunun sürdüğünü, kendi kimliğimizi öne sürdüğümüzde ilişkilerin kopma noktasına geldiğini belirti.

Alınan kararların yaşama geçirilmeyişini, "demek ki, aldığımız kararlar yaşama uymuyor" şeklinde irdeleyen yoldaş, "boş zaman devrimciliğini" hoş karşılamadığını, çünkü bunun durumu açıklamadığını dile getirdi.

"Eleştiri özeleştiri konusunda tam bir olgunluğa kavuşabilmiş değiliz" diyen yoldaş, bir eylemin kötü örnek olarak verildiğini, oysa gerçek durumun böyle olmadığını söyledi.

Kültürel çalışmaların özellikle gençliğe yönelik olmasının önemine değinen yoldaş, "kültürel çalışmalar çeşitli alanları ve insanları bir araya getiriyor" şeklindeki gözlemini aktardı.

Çok sorumlu bir alan olarak nitelediği kadın hareketine daha özenle yaklaşmak gerektiğini ifade eden yoldaş, raporda yayın satışının iki misline çıkarılmasını gerçekçi bulmadığını, bu konuyu mekanik ele almak istemediğini, çünkü çok yayın çıkmasına rağmen yayınların çekiciliğinin olmadığını ve ekonomik zorluklara dikkat edilmesi gerektiğini hatırlattı.

Çalışmaların hızlandırılması için gençlere yönelmeyi ve özellikle ikinci kuşağın ilgi alanlarına önem veren yoldaş, gençlerin Türkiye'ye ve Türkiye'deki sanata ilgisinin "susuzluk" derecesinde kuvvetli olduğunu öne sürdü.

Tartışmalardan sonra yoldaştan, "Kültürel çalışmaların çeşitli alanları bir araya getirmesini" içinde bulundukları koşullardan kalkarak somutlamasını istedik. Yoldaşın Atılım'a yanıtı özetle şöyle oldu.

"Yaşadığımız deneyler gösteriyor ki, göçmenler açısından kültür ve sanat etkinlikleri nesnel bir gereksinim olarak karşımıza çıkmaktadır. Çünkü, kültürel yaşam göçmenler için bir kimlik oluşturmada ve doyum sağlamada giderek önemli bir dayanak özelliğini kazanmaktadır. Bu nedenle Türkiyeli göçmenler arasında ülkemiz kültüründen kaynaklanan kültürel ve sanatsal etkinlikler değişik kesimlerin buluştuğu bir platform olabilmektedir.

Bir yandan tüm olumsuzluğu ve yozluğuyla video olayının yaygınlığı, Türkiye'den gelen şarkıcı ve türkücülere, düğünlere gösterilen geniş ilgi Türkiyelilerin ezici bir çoğunluğunu kapsarken, bir yandan da Türkiye'den gelmiş ilerici bir yazar, aydın ya da değişik bir sanatçı Batı Avrupa'da yaşayan farklı sol düşünceden kişileri ve aydınları bir araya getirebilmektedir. Böylelikle farklı sol güçlerden kişiler arasında var olan diyalog gelişmekte ya da yeni yeni diyalogların oluşmasına ortam yaratılabilmektedir.

Şimdiye değin bu alanda yürütülen çalışmalar ağırlıkla niteliksiz saz ve folklor kursundan öteye gidememiştir. Özellikle "ikinci kuşağa" yönelik ulusal ve evrensel kültürün barışçı ve insancıl yönlerini tanıtacak, özümsetecek ve yaşatacak kültürel çalışmalar, hem de onlarla daha iyi ilişkiler kurulabilmesine olanak yaratmış olacaktır. Kitle örgütleri somutunda yapılabilecek bu tür etkinliklerde dikkat edilmesi gereken önemli bir nokta çalışma hedeflerinin dar bir gruba yönelik olmasından öte geniş kesimleri kapsamasıdır."

Eylül 1980'e kadar olan partililik anlayışı ve günümüzün partililiği

Beşinci konuşmacı olarak toplantıda söz alan yoldaş özetle şunları söyledi: "Biz partiyle Atılım döneminde tanıştık. Partımizin dediği her şeyi savunuyorduk...Şimdi yeni bir politika var, yeni bir dönemi savunuyoruz. Bunun için yeni politikayı kavramamız gerekiyor. Ülkemiz insanını iyi tanımak gerekiyor. Bu bilimsel olarak tahlil edilmedi. Geçmişi eleştirirken bu araştırmaların partimiz tarafından yapılmadığını görüyoruz. Partımiz Türkiye insanını yeterince tanıyor mu? Bu temel bir eksiklik. Bu bize çok yanlış yaptırıyor.

Dinin etkisi ne derece büyük. Örneğin Tunus'ta halkın yüzde yüzü Müslüman. Ama ekmeğe zam yapılınca insanlar sokağa dökülüyor. Başka örnekler de var. Ama ülkemizde bu olmuyor. Halkımızın sırtına ağır ekonomik yük bindiren hükümetler güç kazanıyor. Olumsuz politikaları uygulayan partiler en yüksek oyu alıyor. Bunları iyi tahlil etmek gerekıyor.

Buradaki faaliyetlerimizi, Türkiye'deki demokrasi mücadelesine sınıf mücadelesine doğrudan bağlayabilmeliyiz. Bu gözden kaçırılmamalıdır. Eğer Türkiye'den uzak kalıyorsak, buradaki en olumlu çalışmalar bile olumsuzdur bence."

Bir diğer yoldaş aynı konuda düşüncelerini şöyle dile getirdi:

"Bilimsel çalışmalar yapılmadan doğru politikalar üretilemeyeceği noktası bakımından getirilen görüş kimi doğruları barındırmakla birlikte, temel politik yaklaşımlar konusunda çölde değiliz. Olayı global olarak tanıyıp doğru politikalar üretmek mümkündür. İşçi sınıfı politikasına temel olacak bilgiler vardır. İşçi sınıfı, köylülük, ordudaki gelişmeler vb. bilgiler vardır. Bu bilgiler üzerinde politikalar oluşturulabilir. Aksi halde bu araştırmaları yapmakla işe başlamak gibi bir durumda kalabiliriz. Ayrıntılar üzerinde elbette çalışmalar gerekir.

Yeni insan doğasına uygun düşüyor. SBKP'nın politikası bu bakımdan önemli ve öğreticidir."

Tartışmaların sonunda yoldaştan, "Eylül 1980'e kadar olan partililik anlayışı ile bu günkü parti çalışmasını, elde ettiği sonuçlar açısından karşılaştırmasını" istedik. Yoldaşın Atılım'a verdiği yazılı yanıtta özetle şu görüşler yer aldı:

"Eylül 80'e kadar, ilişkim olan tüm kadrolarda (kendim de içinde) değişik bir partililik anlayışı vardı. Örneğin; il, semt, yöre, veya MK'dan gelen tüm yönerge, genelge, tamimler tartışmasız kabul edilir, bir üstü-

YIĞINLARIN ÖNCÜSÜ OLABİLMEK

● Deniz ONUR

Parti çalışmalarının hızlandırılması için parti içi tartışma başladı. Tartışmada öne çıkacağı kesin olan temel sorunlarımızdan birisi yığınlar içinde çalışmadır. Bu alandaki eksiklerimiz, yanlışlarımızdır. Bu kısa değerlendirmede FAC deneyinden yola çıkılarak konuya yaklaşılmaktadır.

Emek-Sermaye çelişkisi tüm kapitalist ülkelerde keskinleşerek sürüyor. Patronlar "Kriz" döneminde en yağlı kârları vururken, işsizlik yeni yoksulluk ve sosyal felâket giderek artıyor. Bireysel çıkışların yerini, toplu işten çıkarmalar aldı. Silahlanma harcamaları artarken, sosyal hakların kısıtlanması olağan olaylar durumuna geldi. Bilimsel teknik gelişmelerin, patronlarca tek yönlü olarak çalışanlar aleyhine kullanılması, varolan çelişkileri daha da derinleştiriyor.

Kapitalist ülkelerdeki bu tür gelişmeler, ülke hükümetlerinin işçi-emekçi düşmanı tutumları, sendikaların, sendikal çalışmaların önemini bugün bir kat daha arttırıyor. Gelişmeler, başta komünistler olmak üzere tüm demokrasi güçlerine yeni önemli görevler yüklüyor. Komünistlerin işçi hareketi ve sendikalar içindeki öncü rolünü daha da öne çıkarıyor.

Bu durum Türkiyeli komünistler açısından gündeme şu soruyu getiriyor: Bu gelişmeler içinde Türkiyeli komünistlerin rolü nedir? Sendikal çalışmalara katkısı, çalışmalardaki payı, etkenliği ve sendikalar içindeki yeri nedir?

Yapılacak en doğru davranış bütün bu soruları, içinde bulunduğumuz somut durumdan çıkarak yanıtlamaktadır.

"Dünya'da barış, yaşadığımız göçmen ülkelerinde eşit haklar ve Türkiye'de demokrasi" için mücadelede biz komünistlerin, bağlarını en sıkı bir biçimde örmeyi hedeflediğimiz yığınlar fabrikalardadır. İşçi ve emekçiler günlük yaşamlarının en büyük bir bölümünü orada geçirmektedir.

Dünya barışını ve insanlığı tehdit eden silahlanmanın, emekçi haklarının kısıtlanması yoluyla, faturasını ödeyenler, sosyal ve sendikal hakları kısıtlananlar fabrikalardadır. Yabancı düşmanlığının ana kaynağı olan, işyeri kaybetme korkusu, yerli ve yabancı emekçilerin birlikteliğinin sağlanmasını gerektiren koşullar ve bunun en verimli tabanı fabrikalarda görülmektedir.

Bulunduğumuz göçmen ülkelerinde yerel seçim hakkından tutun, daha bir dizi eşit haklar mücadelesine çekeceğimiz yığınlar oradadır. Türkiye'de demokrasi mücadelesine, bulunduğumuz göçmen ülkelerinden çekebileceğimiz yığınların önemli bir kısmı yine fabrikalardadır.

Ve fabrikalar sendikaların varoluş kaynağıdır. Öyleyse yığınların öncüsü biz komünistlerin çalışmalarının ağırlık ve odak noktası fabrikalar ve sendikalar olmalıdır.

FAC'de, Türkiyelilerin önemli bir bölümünün çalıştığı Demir-Çelik, kömür madenleri ve tersanelerdeki son kriz ve toplu işçi çıkarmalar dünden bugüne gerçekleşen olaylardan değildir. Şimdi sormak gerek: Bu işkollarındaki gelişmeleri, yığınların öncülüğüne soyunan hangi temel örgütümüz zamanında sezebildi? Etkilerini, yapılması gerekeni gerekli yerlere iletebildi mi? Partimizin ilkelerinden olan, yığınsal işsizlikle mücadele talebini, gelişmeler içinde işçi ve emekçilerin en yakıcı, en somut ve en güncel sorunlarıyla ne kadar birleştirebildi? Gelişmelerin akışını, eylemin içinden parti basın-yayın organlarına ulaştırabildi, yayınlarımızı yığınlara gitmede araç olarak kullanabildi mi?

Bu sorulara sözü geçen işkollarındaki gelişmelerden çıkarak, gönül rahatlığı ile "Evet" diyemiyorsak, kendimize yönelttiğimiz sorulara da olumsuz yanıt vermek zorunda kalacağız demektir.

İşçi bir yoldaş "Ana görevini", günün 10 saatini geçirdiği fabrikalardaki yığınlar ve sendikalar içindeki çalışmalar olarak görmüyorsa, konunun önemini kavramıyor demektir. O yoldaş kendine sormalı ve yanıtını da vermelidir: Adı geçen işkollarındaki eylemlere kaç kişiyi katabildim, enformasyon akışını karşılıklı olarak sağlayabildim mi, alınacak önlemlerin o işkoluna ne getireceğini, ve götüreceğini çevreme kavratabildim mi? Olaylardan kendim ve komünist hareket için ne gibi deneyler çıkarabildim?

Bütün bunlardan fabrika ve sendikal çalışmalara "Sıfırdan başlıyoruz" anlamı çıkmamalıdır. Doğaldır ki, çeşitli yörelerde değişik deney birikimi ve başarılı çalışma örnekleri vardır. Türkiyelilerin haftalık çalışma süresinin 35 saate indirilmesi ve grevleri yasaklayan 116. madde eylemlerindeki rolünü gözardı etmiyoruz. Fakat geçmişimizle öğünmenin yanında, asıl görevin ileriye bakmak olduğunu da söylüyoruz.

Önemli bir konuda, Türkiyeli komünistlerin fabrikalarda işçi ve sendika temsilciliği ve sendikaların karar organlarındaki yeri, buralarda, ileriye dönük-kalıcı çalışmaların yapılması sorunudur.

Çevremizdeki sohbet ve konuşmalarda sendikal çalışmaların "Önemli, hem de çok önemli" olduğunu sık sık söyler veya duyarız. "Neden önemlidir" sorusuna, belirli bir duraklamadan sonra aldığımız yanıt genelleme olan "Gücümüz birliğimizdir". Soruyu biraz genişletip, sendikalar içinde, sendikal organlar içinde aktif çalışmaya getirdiğimizde, karşımızdakinde konuyu yeni duyuyormuş nasına hayretli bakışlar belirmeye başlar.

Bir şeyin "Önemli" olduğunu kavramak konunun bir yanıdır. Fakat daha önemlisi, onu bilinç üstüne çıkarmak, "Neden önemli olduğunu" kavramak ve pratik yaşam içersinde günlük çalışmalarımıza aksettirebilmektir. Asıl önemli olan budur.

Bu alandaki deneylerde göstermektedir ki, sendikalar ve sendikal organlar içindeki çalışmalar: Geçici olarak, sadece sendikalara gerek duyulan işlerimizde, "İşin bitimine kadar" sürmektedir. Burada da varolan istisnalar, genelde kaideyi bozmamaktadır.

Şimdi yine soralım: Kalıcı olmayan, uzun evreye dayanmayan, yığınlarla bağ kurmanın en verimli, en legal yolu olan sendikal çalışmalara istenilen ağırlıkla katılmadan, önümüze koyduğumuz bir dizi hedefe ulaşmanın olanağı var mı? Sendikal organları bu hedefler doğrultusunda karar aldırmak, alınan kararları yaşama geçirmek, o organlar içinde aktif çalışmadan olanaklı mı? İşte komünistlerin öncü rolü, itici gücü buralarda gereklidir.

Bütün bunlar biz komünistlerin önüne iki önemli görevi koyuyor: Birincisi, çevremizdeki günlük çalışmalarda yığınların güncel, somut ve yakıcı sorun ve taleplerine anında reaksiyon gösterip, akılcı çözüm yolları göstermek ve bu çalışmaları yığın bağlarının geliştirilmesinde kullanmak. İkincisi de, sendikal çalışmalarımızı yeniden gözden geçirip, kendimizi çalışma yöntemlerimizi günün koşullarına göre yenileyerek, sendikal çalışmalarımızı uzun evreli ve kalıcı biçime yöneltmektir.

Sendikal çalışmalar mutlaka ki her şey değildir. Fakat sınıf savaşının en önemli yataklarından biridir. Önümüzdeki dönem daha da keskinleşecek olan bu savaşın yükü ve gögüsleme görevi en başta biz komünistlerdedir.

➧

müzün verdiği direktifin yerine getirilmesi için tüm çaba gösterilirdi. Tartışmak bir yana, düşünülmedi bile. Okuduğumuz parti yayınları olduğu biçimiyle kabul ediliyordu.

Tüm yanlış ve eksiğine karşın bu yoldaşlarda, partiye karşı sonsuz güven, ölümüne partiye bağlılık, partiyi her şeyin üzerinde tutmak gibi duyguların varlığının da altını çizmek gerekir.

80'sonrası partimizdeki olumlu gelişmeler tüm yoldaşların parti olgusunu kavramalarına olanak verdi. Partiyi parti yapanın kendilerinin olduğu gerçeğinin kafalarda belirginleşme sürecine girildi.

Geniş anlamda M.Suphi 100'yıl tezleri ile başlayan parti içitartışmalar değişik eylemlerden örgütlenmelerden geçerek günümüze gelindi. Vardığımız noktada artık parti politikasını yalnız savunurken değil onun oluşumuna da müdahale etme olanaklarına sahibiz. Nedenlerini sormak, araştırmak, tartışmak-önermek-eleştirmek isteniyor. Kollektivizm anlayışı parti içi demokrasi yaygın biçimde geliştirilmek isteniyor.

Burada önemli gördüğüm, tüm yoldaşların bu sürece aktif olarak katılabilmeleridir. Yani, eski yanlışlarımızdan arınalım diyen her yoldaş, yeninin gerisinde kalmamalı, olayları, partiyi onun politikasını, onun öne koyduğu yenilikleri tüm boyutlarıyla, kavramak için çaba harcamalı. Neden savaştığımızı, neyi niçin savunduğumuzu bilmek, öğrenmek zorundayız.

Rotterdam Temel Örgüt tartışmasının ilk toplantısı, Semt Komitesi Sekreteri yoldaşın tartışmaların verimliliğine ilişkin kısa değerlendirmesi, bir sonraki toplantının pratik çalışmalara ağırlık vermesi isteği ve yoldaşların gösterdiği ilgiye teşekkür etmesiyle kapandı.

Eğer 'Glasnost' aracı ile parti içi tartışmayı yürütürsek Kutlu Yoldaş'ın konuşmasının özü yaşamda yankılanacaktır

Kutlu yoldaş şöyle diyor: "..., kaldı ki, her düzeyde...ne kadar çok çalıştığımız bile irdelenmeye değer." Sonra bir başka yerde ve çok önemli, bence de doğru ve katılıyorum:"..PB, 'parti içinde durgunluk' olarak niteliyor" Kutlu yoldaş bu saptamayı, doğrulu ğunu, nedenlerini bizlerle tartışmak istiyor. Haklı. Tartışmak lazım. Kutlu yoldaş gene haklı, bu saptamada bir "abartma" yok. Şimdi Kutlu yoldaşın konuştuğu gibi "...parti yaşamını yeniden ve yeniden gözden geçirmeyi" yaptığımızda bunun bir abartma olmadığını ortaya çıkaracaktır.

Kutlu yoldaşın "Parti içinde durgunluk" olarak nitelediği bölge, B.Avrupa. Bunun üzerinde duracağız. B.Avrupa içinde FAC özel bir öneme sahip olduğu ve bizler bu çalışmaların yürütücüleri olduğumuz için, kendimiz üzerinde duracağız.

FAC'den sorunlu parti organına (Y) organımıza gelen yoldaşa (K) ve kentimizin sorumlu parti organına da (S) diyeceğim yazımda.

FAC'de durgunluk mu var? Evet, o halde önce Y'den başlamalı. Neden? Çünkü Y ilk sorumlu. Ve tüm organların sorumluluğunu taşıyor. MK ile organlar arasında Y var. Önce "Yeni Düşünme"den başlamak istiyorum. Bu devrimci dalga, 1986'nın başlarında görülmeye başladı ve dalga dalga derinleşerek genişledi. Ne ki, bu süre içinde, çok ilginç bu dalganın ben Y'de esintilerine hiç tanık olmadım. Bu beni dehşetli hayrete düşürdü. K da ise, tersine daha hala eski kalıplar, eski biçimler, eski sözcükler egemendi. Bu sonuca nasıl vardım? Gayet somut. 1986 Konferans yılı, Y'nin bir yöntem hatasına kurban gitti. Olmaması gerekirdi. Konferans yılından çok somut ürünler, adımlar yönünden umutlu idim, ne ki umudum hayal kırıklığı ile son buldu. Sanıyorum, kentimizin özel sorunu MK'ca biliniyor, bilinmeli. Böylesi bir durumu, daha bir yıl önce, somut görüntüleri ile anlatmış idim. Olabilecekleri de kendi öngörülerime yaslayarak belirtmiştim. Kutlu yoldaşın dediği gibi "Yada sözlere hiç ilgi gösterilmediği" oldu. Anlattıklarım kızgınlıkla karşılandı. "Acaba söylenende bir doğruluk payı var mı?" diye düşünülmedi, sorulmadı. Şimdi, gelinen nokta, benim bir yıl önce uyardığım noktadır.

K'nın çok tipik ve eski bir kalkanıdır: Eksikler, yanlışlar hepimizin, eskiden gelir... Kutlu yoldaş bunu eleştiriyor. Parti politikası insanlar aracılığı ile yaşama geçiyor. Burada kişisel hatalar, sorumluluklar, yanlışlar vardır. Daha geçenlerde S'de bir toplantıda, sekreter eleştirildi. Sekreter hiç bir eleştiriyi kabul etmedi. "Şaşırdım" dedi. Tüm değerlendirmeler, eleştiriler sekreter tarafından üç sözcükle karşılandıktan sonra, sözü almak için sabırsızlanan K, sekreteri savundu. "Sekreter savunmak" eski ve eski olduğu kadar da artık yanlış bir davranıştır. Kendisini savunamayan bir parti sekreteri, organları sürükleyebilir mi? Öncü olabilir mi? Hesap sorma olmadan, kişisel hatalar kabul edilmeden, yol alamayız. Ve bunlar içten olmalıdır. Ve tekrar edilmemelidir.

Kimi parti sekreterlerinin "durumu şişirme"lerine Y aldanmamalıdır. K sağlam verilerle Y'ye gitmelidir. Raporlar, sıkıntıyı ve bürokrasiyi azdırıyor partide. Raporların sıkı denetimi, hesap sorması artık yerine oturtulmayacaksa, bu rapor eziyetine son verilmelidir. Raporla ilgili gerçekten yeni bir adım atılmalıdır.

Şimdi korkmadan eleştiri yapabiliyorum. Ama, belki şimdi başka hatalar yapıyorum. Ama, bir parti üyesi, korkmadan nasıl eleştiri yapabilir? Örneğin, ben eskiden korkuyordum. Şimdi korkmuyorum. Başta cesareti, parti yönetiminden, Kutlu yoldaştan alıyorum. Parti basını korkusuz. Ama, bu, ne bir asinin korkusuzluğu, ne de idam sehpasında yurtseverin korkusuzluğu. Sonra, SBKP cesaret veriyor, Gorbaçov olgusu var. Bu da cesaret veriyor. Biz de gelişiyoruz, olgunlaşıyoruz. Hem biyolojik ve hem de parti yaşı olarak. Bu da bir etken. Sonuçta, korkusuzca ve doğru eleştiri yapmak bir çok etkenin oluşturduğu bir davranış, yaşam biçimi. Eğer, bu olursa, "Parti üyeleri kendi sözünü kendileri söyleyeceklerdir"

Tekrar bu yazının ana konusu olan Y'ye dönersek: Parti içi tartışmada FAC organları Y ile ilgili düşüncelerini de korkusuzca ortaya koymalıdırlar. Her şey Y değildir, ne ki, kilit sorunlardan birisidir. Ben diyorum ki, Y'nin bileşimi, yöneticileri tekrar bir gözden geçirilmelidir. Eğer, tıkanıklık, durgunluk içinde Y'nin rolü görülemezse, bu çok zaman ve kan kaybına yol açacaktır. Ayrıca, MK Y ile iletişimini ağırlaştırmalıdır. Denetim, sıkı hesap sorma trafiği yoğunlaşmalıdır. Biz hareketli, dinamik, genç, uyanık, girişken, itici bir Y istiyoruz. Böyle bir Y'nin öylesine bir K'sı olmalıdır. Bu hissi ben MK ve Kutlu yoldaşta görüyorum.

Parti içi tartışmayı açıyoruz. Tartışmanın amacı önümüzde. 6. Kongreye her parti üyesi bir tuğla hazır etmelidir. Dünya, Türkiye, FAC ve Parti bizlerden bunu istiyor. Türkü söyleyerek, yapı içine...

Parti içi tartışma ve lider

Daha önce parti yönetimi çok yüksekti, yukarlardaydı ve de yaşlı idi. Bilen yoldaş bizler için, masallardaki Kaf dağının şatosundaki oturan bir padişahtı. Böyle bir benzetme yapma ihtiyacı duyuyorum, ancak içimdeki duyguları böyle anlatabiliyorum. Sakın suçlama veya küçümseme yaptığımı düşünülmesin, o dönemi tüm nesnelliği içinde, bizlere yansıdığı, iç dünyamızı kapladığı gibi vermek istiyorum.

Eğer, şimdi yazılarımızda, günlük konuşmalarımızda Kutlu yoldaşı sık sık anıyor, ondan alıntı yapıyorsak, bu bizlerin Kutlu yoldaşla, parti sekreteri, parti lideri ile daha yeni yeni bütünleştiğimizi gösteriyor . Bu kötü birşey de değildir. Kutlu yoldaşı bir mit, bir put haline getirmeyeceğiz. Bunlar artık geride kaldı. Bir siyasal hareketin, partinin lideri eğer kendi partisi içinde, sevimli alçakgönüllü, üyelerinin kalbini ve beynini dolduramassa, bu kişi, geniş yığınların lideri olabilir mi? Kutlu yoldaş sezdiğim kadarı ile, şimdi parti içinde seviliyor, sempatik bulunuyor, içimiz ısınıyor. Aynı durumu, partimizi izleyen kimi soldan kişilerde de görüyorum. Onlar da Kutlu yoldaşa ısınıyorlar.

Kutlu yoldaş için aranan, istenen özellikler, her kentin parti yönetimi, parti sekreteri için de geçerlidir. Kentlerdeki parti sekreterleri nasıllar? Kentteki tüm parti üyeleri tarafından sempatik bulunuyorlar mı? Diğer sollar, sıradan insanlar için alçakgönüllü, kibirsizler mi? Onlar için arkalarından "burnu havada" "şef" gibi gibi benzetmeler mi yapılıyor; yoksa "baba adam" "has insan" gibi halkımızın basit ama derin sözleriyle mi konuşuluyorlar?

Açılan tartışma sürecinde, bence, her parti sekreteri de kendini, terazide tartmak zorundadır. Bizler de bu tartmada düşüncelerimizi gizlemeden söylemeliyiz. Görevi ve yükümlülükleri çok olan kişilerin, o oranda bu süreçte kendi kendileriyle hesaplaşmaları bir zorunluluktur.

Ürün DOĞDU

FAC, 5 kişilik bir birimin tartışmalarından....

AKTÜEL SORUN

Partinin bağlaşıklık politikasında, yığın örgütlerindeki komünistlerin rolü

Nr.A:
Yoldaşlar, son genelgelerden çıkarak, Parti'mizin önümüze koyduğu; Parti'yi dışa döndürmek, bağlaşıklar konusunda hızla yol almak gibi konularda tartışma ihtiyacınız var mı? Kendinizde, bu konuda, eksikler görüyormusunuz, konuya ilişkin sormak ihtiyacı duyduğunuz birşey var mı?

Nr.C:
Yığın örgütleri ve politik çizgi örgütleri konusunda bir yaklaşım mantığı oluşturulmalı. Yarı legal bir yapı, bir araç oluşturulmalı. En son 12 Eylül'e ilişkin eylem birliği toplantısında koyduğumuz tavır konusunda, ben hala rahat değilim. Parti'nin bu alanda görev yapan bir aparatı yok. Ben ise, bir yığın örgütü tavrıyla soruna yaklaşmak durumundayım. Ve bu tavrın doğruluğunu savunuyorum. Bu konuda bir karara varabilmeliyiz. Bu yığın örgütünü rahatlatacaktır, bizi rahatlatacaktır.

Nr.B:
Sonuç çıkaralım diyoruz. Ama, ben sonuç çıkaracak birşey görmüyorum. Sonuç derken, aklımıza eksiklerimizin tesbiti, yapmamız gerekenlerin bir sıralamasının yapılması mı gelmeli. Sonuçta, birim olarak, şahıs olarak, ben şunu, şunu yapmaya başladım, şunun, şunların yapılmasının gerekliliğini tesbit ettim mi, demeliyiz? Bu benim kafamda hala açık değil.
Legalitede, ben, Parti politikasının bir partili olarak yapacağım, bir yığın örgütü yöneticisi olarak değil. Bunun için de, benim nitel değişmem gerekiyor.
Şimdi diyelim ki, Partinin bir bürosu olsa, bir yığın örgütü olarak 12 Eylül protesto edilmeyecek mi? Ben yığın örgütü içinde hayır için çalışmıyorum ki. Partim bana burada görev vermiştir, onun için de ben buradayım ve Partimin bana verdiği görevleri, Parti politikasını burada gündeme ge-

Devamı 14. sayfada

FAC, Bir semt komitesi Kadın Birimi'nden mektuplar

Buradaki kadın çalışmalarımız, başladığın dan bugüne kadar kafamda açık olmayan ve halada tam açıklık kazanmayan bir sorun olarak duruyor. Bir diğeri ise, bir yıllık partili olarak birimimizde tüzük ve programı okuyup tartışamamamızdır. Beni partiye öneren yoldaşın yardımları oldu ama yeterli değildi kavrayıp özümsemek için. Şimdi tam bu aşamada parti üst yönetimimize soruyorum, bir komünist olarak partimizin Tüzüğünü, Programını ve politikasını iyi kavrayıp özümsemezsek, yığınlara politikamızı taşıyabilir miyiz?

1- Kadın çalışmalarına politik perspektif açısından açıklık getirilmesi

2- Biz neden kadın çalışması yapıyoruz, amacı?

3- Birimlerde parti politikasını, Tüzük ve Programını daha iyi kavrayıp özümseyebilmemiz için eğitim yapılması

4- Kadın yığınlarına giderken partimizin politikasını yaymada ve taşımada legal olanaklar nasıl kullanılacak?

Şunu açık yüreklilikle belirteyim ki, düşündüklerimi kağıda yeterince dökemiyorum yazı yazmakta zorluklarım var. Bunu da kişisel çabamla ve yoldaşların yardımıyla aşmaya çalışıyorum.

Bu yazıyı yazma cesaretini bugünkü yaptığımız parti toplantımıza, konuk olarak katılan partimizin üst yönetiminden yoldaşlarımızdan aldım.

Zekiye KATAR

Toplantıların esiri olmak

Partili yoldaşlar çoğu zaman bürokratik işlerin içinde boğularak, çevresiyle ilişkilerini koparma noktasına geldi. Toplantıları gerçekleştirmek başlıca hedef oldu. Oysa, ilişkide olmamız gereken insanlarla kişisel, kalıcı, politik, duygusal, insancıl ilişki kuramadık. Onları yalnızca toplantılar aracılığıyla örgütlemeye çalıştık. Bu ise insanların bize çıkarcı gözüyle bakmalarını, ancak toplantıdan toplantıya aklına düşüyoruz şeklinde değerlendirmelerine neden oldu. Onların sorunlarına sahip çıkamadık, onların bilincini geliştiremedik. Aralarından kadro çıkartamadık. Bu tür eksikliklerimizi görmemize rağmen anında düzeltemedik. Çünkü önceden hazırladığımız yıllık programların esiri olduk. Dönem dönem prog; ram hayata geçsin de gerisi önemli değil noktasından hareket ettik. Yıllık programlarımızla ise kendi gücümüzü ve içinde bulunduğumuz ortamı yeterince değerlendirememekten ötürü bazen hayalci konumlara düştük. Gücümüzü aşan hedefler koyduk. Buna rağmen gerçekleri gördüğümüzde ise programımızı değiştirme kıvraklığını gösteremedik. Bu durumda asıl önemli olan noktayı kaçırdık.

Kadro yetiştiremedik çünkü:

1- Bize yakın insanları çok yönlü tanımadan onları kağıt üzerinde kadro yapmaya çalıştık Nasıl olduğumuzdan hareket etmedik, nasıl olması gerektiğinden yola çıktık. Merkezden parti sempatizanları grubu kurulsun direktifi geldi. Biz hemen kitabına uydurup iş yapan insanlardan grubu oluşturduk. Grubun öngörülen standartları yüksekti. O standartlara uygun insan olmamasına rağmen biz zorlama yollara başvurduk ve o arkadaşlarda o standartlara uygun davranmayınca moralleri bozulup uzaklaştılar. Grubu yöneten yoldaşlar da 15 gün ya da ayda bir onlarla iki saat toplanarak sempatizan yetiştirdiğini sanarak rahat davranmaya başladı. Oysa iki saat toplantılarla kimse parti sempatizanı olamaz.

2- Haksızlıklara karşı gelen kadınların, içinde bulundukları sorunları kendileri çözsün biz karışmayız noktasından hareket ettik. Onların sorunlarıdır, özel sorunlarını kendileri çözsün dedik. Çoğu kadın arkadaş bize şunları söyledi: "Ben sizlerden etkilenerek kendimi yetiştirmeye çalışıyorum ama kocam bana engeller koyduğu ya da küçümsediği için moralim bozuluyor ve ne biçim devrimci adam diye düşünüyorum vs." Ne yazık ki bunları söyleyen kadınların kocaları parti politikasını savunan insanlar. İşte biz partili kadın yoldaşlar bu duruma boyun eğmemeliyiz. Partiden bu konuda erkek yoldaşların eğitilmesini istemek hakkımız. Yerel bölgelerde bulunan sorumlu yoldaşların bu konuda hayatın içinde, yoldaşların etkilenmesi gerekir. Bu konuları bizler dile getirince hemen feminist damgasını yiyoruz. O halde bu soruna parti olarak eğilmeliyiz. Bunu yalnızca kadın yoldaşların binbir engellerle didinerek çözmesine bırakmak, bu sorunu çözmemek demektir. H. Kutlu yoldaş, kadın yoldaşlarımız desteklenmeli diyor. Peki bu destek nasıl olacak, bunlar kafalarda açılmalı. Tartışmalarda bu konuyu da gündemde tutmalıyız.

Toplumda kadınlar erkeklerle eşit konumda değil. Ancak parti içinde tüzükte tersi yazmasına rağmen, pratikte nesnel koşullardan ve öznel eksikliklerimizden ötürü kadın yoldaşlarla erkek yoldaşlar eşit konumda değiller. Toplumda kadınlar iki kat fazla mücadele ettikleri gibi, aynı şekilde parti içinde de iki kat mücadele verip üstelik hep geri konumlarda kalıyoruz. Temel anlayış erkek yoldaşın yüklendiği rol, toplumumuzun şartlarında daha önemli, o halde kadın yoldaş sen ev yaşamını, çocuğu, ekonomik zorlukları yüklen ki; erkek yoldaş daha iyi çalışsın. Bilinç altında yatan hep bu anlayış. Bunu kırmak; birincisi kadın yoldaşların çabasıyla, ikincisi partimizin çabasıyla mümkündür. Üstelik bu tür haksızlıkları, eşitsizlikleri feminizm ele alıp kadınları başka bir yola götürüyor. Bu ufak tefek gördüğümüz, hep sosyalizme bıraktığımız sorunların çözümü için şimdiden kapitalizm koşullarında çaba göstermeliyiz. Yani parti kadınlarla ilgili alternatif bir politika üretmek zorunda. Bu politikayla günlük çalışmalarımızı parti politikasına bağlamadaki zorluklarımızı da aşabiliriz. Bu politikanın partimizin MK'sı tarafından oluşturulmasını beklemiyoruz. Kadın alanında çalışan yoldaşların kadın yoldaşların toplanıp, kafa kafaya verip bu konuya kendilerini yöneltmesinin ortamı hazırlanmalı. Bu ise MK'nın elinde önerimiz, bu konuda deneyli kadın yoldaşların önderliğinde parti içinde geniş bir kadın toplantısının örgütlenmesi, bazı yoldaşları bu konuda uzmanlaştırmaları, bu uzmanlaştırılacak yoldaşların kadın yoldaşlardan deney, bilgi, istem, sorunları vs. öğrenmelerini sağlamak olmalı. Kadınların özgül durumu bunu gerektiriyor. Bu konuda geç bile kaldık. Feminizmin el attığı konuları süzgeçten geçirmek, her şeyin çözümlerini üretmek ya da perspektifini göstermek partili kadın yoldaşların kollektif çabasına ve MK'nın buna ortam hazırlayıp, bunu desteklemesine bağlı. Böylelikle hiç bir kadın yoldaş kendisini yalnız hissetmeyecek. Her bölge kadın çalışmasında Amerika'yı yeniden keşfetmeyecek. Kadın çalışmasının ortak yanları, bölgelere göre olan yanları ortaya çıkacak. Marksizm-Leninizmi kadın sorununda, günümüz koşullarında kavramaya ve partinin topal olan bir ayağını iyileştirmeye çalışacağız. Eğer bizim Alternatif Kadın politikamız olursa, biriken örgütsel kadın çalışması deneyimiyle birleştirirsek çok şeyin değişeceğine inanıyoruz.

Tülay UMUT

Parti örgütlerinin kadın birimleri yok mu?

Ben bir yıllık partiliyim. Partinin bu güne kadar neden bir kadın politikası olmadığına ya da kadın yığınlarının örgütlenmesi üzerine niye ayrıntılı bir program bize vermediğine şaşmıştım. Ama F.Almanya'da partide tek kadın birimi olduğumuzu, belki de Avrupa'da tek kadın birimi olabileceğimizi duyunca inanamadım ve inanmak istemiyorum. Böyle şey olmaz diyorum. Bu soruna parti en kısa zamanda eğilmelidir. Bizler parti politikasını bulunduğumuz yerde kadın yığınlarına götürürken çok sıkıntımız olduğunu görüyorum. Bulunduğumuz yer çalışma alanımız en zor çalışma alanlarından birisi. Çünkü kadınlar toplumda en apolitik kesimlerden birini oluşturuyor.

Bizlerin kafasında pek çok sorular var. Bu soruları cevaplandıracak, kadın çalışması yapacak ve bizlerin kafasını açacak yüksek düzeyde kadın yoldaşların yardımına ihtiyacımız var.

Nilgün GÖREN

Partinin bağlaşıklık politikasında, yığın örgütlerindeki...

Başı 13. sayfada

tirmeli ve hayata geçirmeliyim. Bu konu birkaç kez gündeme geldi. Parti böylesi bir aparat oluşturursa, biz yığın örgütü olarak bu tür eylem birliklerinden dışlanacağız. Bizi platformdan dıştalayacaklardır. 12 Eylül'ü protesto eylemleri tartışmalarında olmayacak mıyız? Oysaki, eylem birliği toplantılarında biz politik olarak varoluyorduk ve oradaki tartışmaları, gelişmeleri olabildiğince, elden geldiğince etkilemeye çalışıyorduk. Sonuçta da, alınan kararlarda ve yapılan işlerde de görüşlerimizi yansıtabiliyorduk.

Nr.C:
İşte tam da bu noktada, hemfikir değiliz, farklı değerlendirmelerimiz var. Bu noktanın tartışılması ve açıklığa kavuşturulması lazım.

Nr.A:
Yoldaşlar, bu konudaki tartışmayı dilerseniz, yapılacak bir toplantıda sürdürelim. Gerçekten, bu konuda farklı görüşleri, farklı değerlendirme ve yaklaşımları olan yoldaşlarımız vardır ve bu farklılıklar olduğu müddetçe de böylesi tartışmalar bitmeyecektir, sonuç alınana kadar, ikna olana kadar sürecektir.

Görünmeyen hükümet-devlet içinde devlet

CIA'YI TANIR MISINIZ?

●Erkin SARI

Bu soruya çoğumuzun vereceği yanıt, en kaba şekliyle "ABD Casusluk Teşkilâtı" olacaktır. Bu saptama doğru olmasına rağmen, onun gerçek yüzünü tanımaya yetmez. CIA'yı tanımak için onun hangi amaçlarla neye ve kime "hizmet" için kurulduğunu ve çalışma metodlarını bilmek gerekir. CIA'nın çalışmaları o kadar çok yönlüdür ki, bilinenler, bilinmeyenlerin binde biri dahi değildir.

Biz burada CIA'nın çeşitli dünya ülkelerinde yaptıklarından öteye, onun hangi amaçla, kime hizmet için kurulduğundan bahsetmek istiyoruz.

Özünde CIA'yı tanıtmak kolaydır: Bir çok dünya ülkesinde, demokrasi ve ulusal kurtuluş hareketlerini bastırma, ayaklanmaları ve anti-komünist girişimleri örgütleme, hükümet devirme, kendisinin dümen suyundan gitmeyen yöneticileri düşürme, gerekirse öldürmeye kadar her türlü kirli işi örgütleme ve uygulama, CIA'nın kuruluş amaçlarındandır. 5 kıta üzerinde, hangi dünya ülkesinde olursa olsun, demokrasiye yönelik bir hareket geliştiğinde, kaldırdığınız her taşın altından mutlaka CIA çıkacaktır. Çünkü o, görevi ve kuruluş amacı icabı, bu tür olaylarda her yerde "hazır ve nazırdır".

CIA'nın gücü, arkasındaki emperyalist devlet aparatından ve bu aparatla işbirliği yapan ülke hükümetlerinden geldiği kadar, onun "marifetlerinin" dünya halkları arasında yeterince bilinmemesinden de kaynaklanmaktadır.

Kısa adı CIA olan, ABD - Central Intelligence Agency, Temmuz 1947'de, zamanın Cumhurbaşkanı Truman'ın emriyle kurulmuştur. CIA, 2. Dünya Savaşı devamınca aynı amaca yönelik çalışmalar yapan ve 20 Eylül 1945'te başkan Truman'ın emriyle kapatılan, "Stratejik Hizmetler Dairesi"nin (OSS) yerini almıştır. CIA, kurulduğundan beri, ABD cumhurbaşkanlığına bağlıdır.

CIA'nın kuruluş amacı, "düşman" hakkında enformasyon toplamanın yanında, Sovyetler Birliği ve dünya sosyalist güçlerine karşı saldırıların merkezi olarak örgütlenmesi ve koordine edilmesidir. Enformasyon toplama, CIA' nın gerçek görevlerinin 10'da birini oluşturmaktadır. Geri kalan 10'da 9'u esas göreve, yani birinci derecede Sovyetler Birliği'ne ve yandaşlarına doğrudan saldırıya yöneliktir.

ABD Cumhurbaşkanı Eisenhower, Eylül 1945'te, CIA'nin kuruluş amacını ve operasyonlarının "haklılığını" şu sözlerle belirliyor: "Karşıtlarımızın benzeri örgütlerinden daha etken, daha gaddar, saldırgan, gizli, politik ve vurucu militarist bir örgütün oluşturulması ulusal politik istemlerimiz açısından önemli ve gerekliydi. Böyle bir oyunda, kural yoktur. Bu nedenle de insancıl normlar geçerli değildir."

Uzun yıllar OSS ve CIA'nın "hizmetinde" çalışan ajanlardan H.Rozitzte, CIA' nın kuruluş amacını şöyle belirliyor: "ABD yönetimi 1948'de, Sovyetler Birliği'ne karşı bir savaşın yakın bir tarihte başlatılacağına inanmaktaydı. CIA'nın Sovyet seksiyonunun bundan şüphesi yoktur. Sovyetler gerçek düşman ve Sovyetler Birliği hedef olarak belirlendi."

CIA, çalışmalarını bu amaca yönelik olarak "soğuk savaş", sinir harbi şeklinde başlatmalıydı. ABD - "Ulusal Güvenlik Konseyi" (NSC), 14 Aralık 1947'de, CIA'ya bu tür bir savaşı başlatma emrini verdi.

CIA'nın, sadece 1961 - 1976 döneminde politikacılara ve hükümetlere yönelttiği gizli operasyonların sayısı 900'den fazladır. 60'lı yılların başında "adam öldürme komandosu" oluşturuldu. Patlayan sigara, sürüldüğü yere el değdiğinde öldüren krem, minyatür bomba ve benzeri suikast araçları üretimine geçildi.

CIA, bu dönemde tüm dikkatlerini Fidel Castro'ya topladı ve Castro'nun öldürülmesi tam 24 kez denenmesine rağmen başarılamadı.

1961'de komando grubunun başına danışman olarak getirilen Sidney Gottlieb, yeni öldürme ve insanlarda psikolojik dengesizlik yaratan metodları araştırdı ve bunları insanlar üzerinde denedi.

70'li yılların ortasında, ABD parlamentosunda oluşturulan komisyon, CIA'nın politik amaçla insan öldürdüğünü saptadı. CIA başkan yardımcısı R. Bissel komisyona verdiği ifadede, yetkili yabancı politikacıların "yok edilmesi" amacıyla bir plân hazırlandığını, adam öldürmenin bu plânın bir parçası olduğunu, ayrıca adam öldüren komando grubunun, ABD cumhurbaşkanının emriyle kurulduğunu açıkladı.

Komisyon ayrıca, CIA'nın Kanada, Japonya ve Filipinler'de insanlar üzerinde deneyler yaptığını, aynı deneylerin ABD'de mahkümler, ihtiyar evleri ve uyuşturucu madde kullananlarda yapıldığını saptadı. Komando grubunun kurbanlarından biri de, Patrice Lumumba' dır.

Tarih, CIA'nın kuruluş amacına uygun olarak örgütlediği, uygulamaya soktuğu ve finanse ettiği olaylarla doludur:

- 1953'te İran'da Musaddık'ın öldürülmesi ve hükümetin yıkılmasıyla sonuçlanan "Ajak" operasyonu.
- 1954'te başlatılan, kısa aralarla 1965'e ve daha sonra da 1973'e kadar süren ve ABD'nin yenilgisiyle sonuçlanan Vietnam savaşının "Phoenix" planı, aynı yılda Guatemala hükümetinin devrilmesi.
- 1956'da Macaristan'da karşı devrimcileri ayaklandırarak, sosyalist hükümeti devirme denemesi.
- 1958'de Lübnan halk hareketinin kanla bastırılması. (Lübnan'a 5000 ABD askeri Incirlik hava üssü kullanılarak sevkedilmiştir). Aynı yıl, Mısırda Nasır'a suikast.
- 1961'de Kuba ve DDR'e uygulanan provakasyonlar.
- 1967'de Che Guevara'nın Bolivya' da öldürülmesi ve Yunanistan'da generaller cuntasının başa geçirilmesi.
- 1968'de Çekoslavakya'da kundaklanan ayaklanma ve karşı devrimci olaylar.
- 1973'te Şili'de Allende hükümetinin devrilmesi, faşist Pinochet'in başa getirilmesi.
- 1978'den itibaren Nikaragua'da Sandinistlere karşı Somoza yanlısı karşı devrimcilerin desteklenmesi. Aynı yıl, Afganistan'da ilan edilmemiş savaşta karşı devrimcilerin her türlü olanaklarla beslenmesi
- 1980'de Polonya'da karşı devrimcilern ayaklanma denemelerinin ve Solidarnos sendikasının kuruluşunun desteklenmesi.
- 1983 - 1 Eylül dünya anti-savaş gününde Güney Kore uçağının düşürülmesine yolaçan olayın örgütlenmesi, Ekim 83'te Grenada'ya yapılan çıkarmaya taban hazırlama.
- 1984'de Hindistan başkanı Gandi' nin öldürülmesi, Nikaragua limanlarının mayınlanması.
- 1986'da Libya'nın bombalanması.
- 1987'de ortaya çıkan, Iran'a satılan silah gelirlerinin Nikaragua'daki karşı devrimcilere verilmesi.

CIA'nın bu güne kadar su yüzüne çıkmış "marifetlerinden" sadece birkaçıdır.

1952 - 72 döneminde CIA'da çalışan ABD'li R. McGeehee, CIA'yı şöyle anlatıyor: "Girdiği ülkeyi komünizme karşı kışkırtmak ve anti komünizmi yaymak için en kirli oyunlara başvuruyorlar. Bunun en kolay yolu, anti Sovyetik içerikli enformasyon ve yazılı malzemelerin hayalden üretilmesi ve yayınlanmak üzere basına aktarılmasıdır." 1975'te yayınladığı "CIA'nın içyüzü" kitabı nedeniyle CIA'nın bir numaralı düşmanı ilân edilen, pasaportu iptal edilerek ABD vatandaşlığından çıkartılan ve ABD'ye girmesi yasaklanan, uzun yılların CIA ajanı P. Agee, 16 yıl girmediği ülkesine kaçak olarak girdikten sonra yabancı bir gazeteciye şunları anlatıyor: "CIA'nın politikası yıkılmaya mahkumdur. Geçici başarılar elde etse de, Portekiz, Küba, Nikaragua örnekleri ve Filipin, Güney Kore'deki olaylar bunun göstergesidir."

Kürt ulusal sorunu
BİR SAĞDUYU KOALİSYONU OLANAKLI MIDIR?

● Haldun GENÇ

Türkiye Kürdistanı askeri birliklerin kuşatması altında. Kürt halkı tarifi olanaksız acılar içinde, ulusal baskı ve zorbalık altında tarihinin en karanlık dönemlerinden birini yaşıyor. Türkiye Kürdistanı'ndaki sınırsız devlet terörü, Kürt halkının ulusal demokratik mücadelesine yönelik yeni saldırılarla dayanılmaz boyutlara vardı. Son sekiz buçuk yılı sıkıyönetim altında geçiren T.Kürdistanı'nda şimdi olağanüstü yetkilerle donatılmış, idari ve mali denetim dışında bırakılmış bir vali hükümdarlık sürüyor.

Üç ilin daha eklenmesiyle sınırları genişletilen valiliğin emri altında Diyarbakır, Mardin, Hakkari, Siirt, Bingöl, Tunceli, Elazığ, Van, Bitlis, Muş ve Adıyaman illeri bulunuyor. 1982 Anayasasının dahi geçerli olmadığı bölgede valiliğin emrine verilen 25 bin askerlik özel bir kolordu, ve 10 bin kişilik bir "özel tim"den oluşan, 35 bin kişilik bir birlik "sorunun askeri çözümü"nün vurucu gücü niteliğinde. Bu vurucu güçler şimdi Kürt köylerini, mezralarını yakıyor, yıkıyor, Kürt köylerini işkenceden geçiriyor. Şimdi de devrede askerlik yapan Kürt gençlerinin Kürt halkının üzerine sürülmesi planları vardır.

T. Kürdistanı'nda gergin durum

Türkiye Kürdistanı'ndaki bu gergin ve karmaşık ortamda, Siirt'in Eruh ilçesinin Kılıçkaya köyüne bağlı Milan mezrasında Ağustos ayında gelişen ve içlerinde çocukların da olduğu 25 kişinin ölümüyle sonuçlanan trajik çatışma tekelci basın tarafından Türk kamuoyuna gözyaşı dolu sayfalarla sunuluyor, şövenizm körükleniyordu. Koyu bir sansürün geçerli olduğu bölgeden gelen haberler, MIT'in denetimindeki tekelci basın tarafından sorunu askeri yöntemlerle çözme çabasının psikolojik ortamını yaratmakla görevli bir üslupla veriliyordu.

Oysaki bölgede "At izi ile it izi birbirine karışmıştır" En yakın askeri birliğin, köy korucuları ile Kürt ayaklanmacılarının çatışma bölgesine 7 saat sonra gelmesi ilginçtir. Bölge valisi kimi aşiret reisleriyle işbirliği yapmaktadır. Aşiret çatışmaları hükümetin çıkarları yönünde körüklenmekte, köy korucu luğuyla da aşiretler arası çatışma kışkırtılmakta idam ve müebbete mahkum kişiler köy korucusu olarak kullanılmaktadır. Hakkari'de Tanin dağları eteklerinde Jırki ve Goyan aşiretleri arasında günlerce süren çatışmalar sözkonusudur. Son olarak Irak sınırında, 100'e yakın İran askeri yakalanmış ve bırakılmıştır.

Diğer yandan, "eylemci" kılığında polisler Kürt köy ve mezralarını gezmekte, yardım talep etmekte, yardım veren köylülerin evleri barkları yıkılıp, köyleri yokedilmektedir. Nitekim emekli amirallerden Yılmaz Usluer, bunun anlamını şöyle açıklamaktadır: "Savaşlarda bir geri bölge vardır. Cephede savaşan nizami orduların desteğini yapar. Özel harekatçılar bu geri bölgeye sızarlar. Geri bölgedeki düşmanın logistik destek imkanlarını ortadan kaldırırlar. Orada kargaşalık çıkarırlar, sabotaj yaparlar, halkın psikolojik durumunu bozarlar, insan kaçırırlar.Efendim insan öldürürler gerekirse. Özel harp budur. Özel harbi yürütmek için özel hareket grupları oluşturuluyor." **(2000'e Doğru 32.sayı).** Şu anda T.Kürdistanı'nda "özel harekat timleri'nde görevlilerin sayısı ise 10 bini buluyor.

Binlerce Kürt aydını ve genci ise yalnızca Kürt oldukları, ulusal demokratik haklarını savundukları için zindanlardadır, sürgündedir. Türkiye Kürdistanı'nda hiç bir Kürt parti yada grubuna politik çalışma yapma hakkı tanınmamaktadır. Yurtseverler görüşlerini özgürce savunamamakta, Kürt halkının ulusal demokratik hak istemleri baskı ve zorbalıkla bastırılmaktadır. Bu koşullarda, olayların başlıca sorumlusu da rejim ve Özal hükümetidir. Özal hükümetinin güncel politikası "sorunu askeri yöntemle çözme" politikasıdır. Görülen o ki, Özal hükümetinin bu politikada ısrarlı olup olmayacağı olayların gidişini de belirleyecektir.

Kuşkusuz komünistler hangi gerekçeyle yapılırsa yapılsın terör eylemlerine karşıdırlar. Ancak komünistler olayların gerçek temelini ayırdetmekle de yükümlüdürler.

Sorun gündemde

Kürt sorunu bir süredir kamuoyunun tartışma gündemine girmiştir. Geçtiğimiz aylarda, sorun, sözkonusu olanın Kürt halkının varlığını tanıma olduğu biçiminde ifade edilerek çeşitli yazar ve politikacılar tarafından dile getirilmeye başlanmıştı. Şimdi bu görüş daha geniş güçlerce ifade ediliyor, sorun yasal planda da gündemden inmiyor. Kurtuluş savaşından sonra sorun ilk kez burjuva çevrelerce de tartışılmaya başlanmıştır.

SHP Genel Başkanı Erdal Inonü, "Anadili Kürtçe diye kimse suçlanamaz" derken Cumhuriyet Gazetesi Baş yazarı Hasan Cemal, "Anadolu'da zengin kültürler ayrımcı değil, bağdaştırıcı ve yaratıcı yaklaşımlarla demokratik bir bütünlenmenin itici gücünü yaratacaklardır" (21 Temmuz Cumhuriyet) diyor.

Yine iki yazar Rüştü Şardağ ve Yurdakul Fincancı, gazetelerinde görüşlerini şöyle ifade ediyorlar: "Eski haritalarda Trabzon'dan doğuya kadar uzanan illerimiz üzerinde, koskoca bir Lazistan okurduk. Güneydoğu illerine de rahatça "Kürdistan" demişlerdir. Sayın İnönü'nün Kürtçe konuşmaya tahammüllü olmamızı isteyen, ancak, tam da açıklanmamış görüşlerinde haklılık vardır" (15 Ağustos Tercüman-Güneş'ten). "Yöre halkı henüz ayrı bir devlet olmanın özlemini değil, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde yaşayan etnik gruplara, demokratik hakdengensine, davranılmasının özlemini çekiyor. Bu özlemi gidermenin yolu etnik grupların demokratik haklarına saygılı bir devlet anlayışını Güneydoğu yöresine yaymaktır." (3 Ağustos Milliyet)

Yazar Aziz Nesin de, konu ile ilgili görüşlerinin bir bölümünde, "Kürt halkının varlığının kesinkez kabul edilmesi ve kültürel bütün haklarının verilmesinden yanayım" (2000'e Doğru 32. sayı) demektedir.

Kürt sorununun yasal platformda tartışılır hale gelmesi ve bu tartışmalarda sorunun askeri yöntemlerle çözümünün dışlanması görüşlerinin belirmesinin ardından şimdi gündeme gelen, sözkonusu halkın dili ile, kültürü ile tanınması görüşüdür. Bu görüşün şimdilik kısıtlı bir çevre tarafından dile getiriliyor olmasına, sorunun 'Kürt dilinin suçlanamayacağı', 'Etnik gruplara eşit hak'.'Kültürel Bağımsızlık' biçiminde ifade ediliyor olmasına karşın, Kürt ulusal sorununun adil, demokratik ve barışçı yoldan çözümü yönündeki çabalar için yeni bir diyalog zemini de doğmaktadır. Bu gelişmelere etken olan durumlardan biri de Ortadoğu' daki gerginliktir. Ülkedeki barışsever güçler T.Kürdistanı'nda körüklenen ve sınırötesine de taşırılan anti-Kürt kampanyanın ardında, ABD'nin Türkiye'yi bu savaş bölgesinin karmaşık sorunlarına bulaştırma çabalarını sezmişlerdir. Bu açıdan, T. Kürdistan'nda silahlı operasyonlarla Kürt hareketini bastırmaya yönelik girişimlere karşı çıkan anti-şovenist tutumlar bölgede barışın ve istikrarın korunması çabalarıyla dolaysız birleşiyor.

Diyalog politikası

Bu gelişmeler, soruna Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkı çerçevesinde yaklaşan TKP'nin Kürt sorununu geniş halk yığınlarının ve demokrasi güçlerinin gündemine getirmek, sorunun politik çözümü yönünde barış ve demokrasi güçlerinin diyaloğunu sağlamak yönündeki politikasının ne kadar haklı olduğunu gösteriyor. Kürt sorununu askeri operasyonlarla çözme yanlısı militarist ve şövenist çevreleri geriletebilmenin başlıca yolu da, suyüzüne çıkan bu diyaloğun geliştirilebilmesine bağlıdır. TKP aynı zamanda gerek sınıf savaşını ve gerekse ulusal kurtuluş hareketlerini stratejilerini bugünkü dünya koşullarına, ortaya çıkan yeni duruma, yani bir nükleer savaş tehlikesinin giderek artıyor olmasına bağlı bir şekilde ele almak gerektiğini

Devamı 18. sayfada

6 EYLÜL REFERANDUMU VE KÖYLÜLÜK

●Koray ANTER

12 Eylül Sonrası Dönemde, Üretilen Ürün Türüne Göre Köylü Alımgücü Endeksi (1981 = 100)

Yıl	Buğday	Arpa	Pancar	Tütün	Pamuk	Ayçiçeği	Üzüm
1981	100	100	100	100	100	100	100
1982	96	88	100	102	98	98	94
1983	95	93	90	112	93	93	83
1984	102	133	81	106	106	99	80
1985	98	-	83	113	108	-	77
1986	95	101	79	–	102	95	–
1987	98	107	81	–	99	91	–

TKP MK 6. Plenumu'nu açarken, TKP MK Genel Sekreteri H. Kutlu yoldaş, "Türkiye(nin), tarihinde hiç bu kadar ağır bir yıkımla karşılaşmadı"ğını bir kez daha dile getirirken, somut verilerden, yaşamın kendisinden hareket etmekteydi. Bu dönemde köylülüğün yaşadığı cendere, tarımın içinde bulunduğu çıkmaz bunun açık kanıtlarından birini oluşturuyor.

Herşeyden önce, üretimde önemli düşmeler olmuştur. 1979 ile 1986 arasında, açıklanan resmi verilere göre bile, tütünde, üzümde, portakalda, fasulyede, pamukta, fındıkta ve pirinçte ya açık üretim düşmeleri, ya da, çok belirsiz ve önemsiz üretim değişmeleri gözlenmiştir. Öte yandan, üretim artışında konu olan pekçok tarım ürününde, artışın verim yükselmesinden çok, ekim alanındaki büyümelerden ileri geldiği görülmektedir. Bütün bunlara ek olarak, sözgelimi temel ürün buğdayda olduğu gibi, abartılmış sahte verilerin ileri sürüldüğü de bilinmektedir.

Tarımda üretim düşüşlerinin böylesine yaygın ve süregen olması, bunun nedenlerinin yağışlar, hava durumu, vb. gibi mevsimlik/dönemsel, yahut, dünya piyasalarındaki fiyat hareketleri gibi konjonktürel etkenlerle açıklanamayacağını ima etmektedir.

Öyleyse, bu nedenlerin izlenen temel politikalarda ve tekil olarak da, tarım politikalarında aranması gerekiyor. Üretimin ve yatırımların azaltılması, halkın reel gelirinin düşürülmesi, iç tüketimin sınırlandırılması, üreticinin yalnız bırakılması, tarımdan tarımdışına ve üretici-olmayan alanlara (silahlanma gibi) kaynak aktarımının hızlandırılması, gelir dağılımının daha da adaletsizleştirilmesi ve demokrasinin bütünüyle bir yana atılarak, sivil görünümlü otoriter bir rejimin kurulması bu politikalarda belirleyici rol oynamakta ve böylelikle, bu yönetim eliyle, ülkenin Dünya Bankası, IMF gibi uluslararası kuruluşlara, dolayısıyla ABD emperyalizmine daha sıkı bağlanması sağlanmaktadır.

Tarımda bu politikaların bir göstergesi olarak, destekleme fiyatları ile girdi fiyatları arasındaki uçurum anılabilir. Anılan dönemde gübre, mazot, benzin, ilaç ve traktör fiyatları yüzde 5100 ile yüzde 880 oranlarında arttı. Sözgelimi, belirleyici bir girdi olan gübrede fiyat artışı yüzde 2600'ün altına düşmedi. Oysa destekleme alımlarında, 9 temel ürün üzerinden yapılan bir inceleme, "en yüksek" fiyat artışının bile yüzde 1740'ı aşmadığını gösteriyor. Ayrıca, ilan edilen destekleme fiyatlarının çoğu kez yalnızca **tavan fiyat** olarak iş gördüğü de anımsanmalıdır. Yani ürünler, hiçbir durumda, açıklanan fiyatın üstünde satın alınmıyor, genelde bunun çok altında alınabiliyor. Örneğin, TMO Genel Müdürlüğü bu yıl buğdaya 91 TL altında fiyat verilmediğini ileri sürerken, Trakya'da buğdayın 28-36 TL arasında bir fiyatla alındığı bildiriliyor. Alım ve ödemelerde çıkarılan güçlükler nedeniyle, yahut da, borçlanma ve alivre satış gibi ilişkiler yüzünden tüccara yönelmek zorunda kalan üreticiler ise, ürünlerini yok pahasına elden çıkarmaktadırlar. Bu bakımdan, son yıllarda, taşıma masraflarını bile karşılayamadığı için tarlada çürümeye, yanmaya terkedilen kabak, soğan, patates, domates vb. haberlerine basında daha sık rastlanması nedensiz sayılmamalıdır. Bağlar bozuluyor, ürünler yakılıyor, çürütülüyor, zeytin ağaçları odun olarak satılıyor...Girdilerde oluşan çifte fiyatlar (karaborsa fiyatları) belirleyici bir yaygınlık kazanıyor.

Küçültülmüş resmi verilerle yapılan hesaplar bile, köylülüğün alımgücünün giderek daha zayıfladığını gösteriyor. Tabloda, dektekleme fiyat endeksleri ile Toptan Eşya fiyatları Endekslerinin (İTO kaynaklı, 1985/1986 yılları tahmini, 1987 yılı ise yüzde 25 artış varsayımıyla) oranlanması yoluyla elde edilen alımgücü endeksleri hesaplanmıştır:

Diktatörlüğün manevralarını boşa çıkarmak için

Sonuçta, köylülüğün bu yönetimden bekleyebileceği hiç bir şey kalmadığı görülmektedir. Bu durum, köylülüğün hoşnutsuzluğunun eşi görülmedik bir düzeye çıkmasına yol açarken, Özal yönetimini de belirli manevralar yapmaya zorluyor. Özal'ın göstermelik "reform"lara ve GAP üzerinde spekülasyonlara giriştiği gözlenmektedir.

Onu bu manevralara zorlayan olaylar, aynı zamanda, köylülük için de belli olanaklar açıyor.

Sözgelimi 6 Eylül referandumu, Evren-Özal çetesinin eylem alanının daraltılması, demokratik güçlerin birliğinin daha da sıkılaştırılması, toplumun politik açıdan hareketlendirilmesi, temel demokratik istemlerin daha güçlü biçimde öne sürülmesi ve erken seçim baskısının arttırılması açısından ek olanaklar yaratıyor. Bu koşullarda, "toplumsal muhalefetin daha aktifleşmesi, daha kararlı hale gelmesi, birliğini pekiştirmesi ve demokrasi mücadelesini daha da yükselterek, diktatörlüğün manevralarını boşa çıkarıp inisiyatifi ele geçirmesi olanaklıdır. **"(TKP MK 7. Plenumu'nda, TKP. MK Genel Sekreteri H.Kutlu Yoldaş tarafından okunan Politik Büro Raporu).**

Üstorta ve zengin köylülüğün önemli bir bölümünün şimdiki yönetime karşı tepkisinin giderek artması ve bu kesimlerin DYP ile ilişkileri, referandumu bir bakıma daha anlamlı kılıyor (köyün üst katmanlarının hareketlenmesi). Öte yandan, bu katmanlarla orta köylülük arasındaki etkileşim, DYP tabanının demokrasinin kazanılması uğraşında daha etkin bir işlev görebilmesini kolaylaştıracak öğeler içeriyor. DYP tabanının bu tutumu kalıcı biçimde benimsemesi durumunda, bunun DYP yönetimini etkilemesi kaçınılmazdır.

Bu etkileşimlerin daha sağlıklı olması için, önümüzdeki referandumun, yalnızca birkaç eski politikacının politik geleceği açısından değil, ülkenin yakın geleceği açısından da önemli olduğunu sindirmek gerekiyor. Temel insan hak ve özgürlüklerine karşı çok duyarlı olan komünistlerin, bu kişilerin politik haklarını kısıtlayan Geçici 4. maddeye de kökten karşı çıkmaları yalnızca doğaldır.

Gündemde işçilerin, köylülerin, esnaf ve zanaatkarların, dürüst işadamlarının, kısacası, tüm ulusal güçlerin temel hak ve özgürlüklerine getirilen yasaklama ve kısıtlamalar, ulusal çıkarlarımızın titizlikle korunması ön sırada yer almak durumundadır.

Ama, böylesi bir atılımın gerçekleşmesi için, Geçici 4. maddenin bir başlangıç oluşturabileceği de asla unutulmamalıdır. Bu başlangıcın kalıcı kazanımlara yol açması ise, tüm ulusal güçlerin ve bu arada, birkaç toprak ağası ile birkaç dev tarım tekeli, çok büyük tarım kapitalistleri dışında tüm köylülerin tutumuna, birliğine ve etkinleşmesine bağlı olacaktır.

6 Eylül referandumuna verilecek olan Evet'in demokrasi için, insanca yaşamak ve çalışmak için, köylünün alınterinin gerçek karşılığını alabilmesi için, üretimin ve verimin arttırılabilmesi için Evet olduğunu unutmamak gerekiyor.

Sorunların derinine inmek ve yönetici sorumluluğu

Başı 1. sayfada

tirdi. Denetim eksikliği çoktan beri herkesçe biliniyor. Bunu yinelemek yenilenme olmuyor.

Yoldaşların sorunları derinlemesine görebilmesi parti yönetici kadrolarının sorumluluğu içine girmektedir. Herhalde, yıllardır örgütleri yöneten yoldaşlarımızın, kendi örgütlerindeki sorunların nedenleri hakkında yaklaşık bir görüşleri olmalıdır. Partinin yenilenme sürecine uygun yönetici kadro, bu sorunları yeni tarzda nasıl çözeceğine dair görüş sahibi olmalı, ve parti örgütlerinin tartışmasına bu yeni çizgi temelinde içerik kazandırmalıdır.

Türkiye parti örgütünün, MK Sekreterliği imzasıyla yayınladığı "Ek Genelge" adlı belge bu bakımdan ilginç bir girişimdir. Belge, parti çalışmasının tüm alanlarına, işçi sınıfı, sendikalar, kadın, gençlik alanlarına olduğu gibi, doğrudan parti içi yaşama ait son derece ayrıntılı sorularla yoldaşların sistemli tartışması için yardımcı olmaktadır. İşte bir kaç örnek:

"Periyodik olarak toplantınız oluyor mu? Gündem yapıyor musunuz? Nasıl? Toplantılarınız ne kadar sürüyor? Karar alabiliyor musunuz? Önceki toplantının kararlarını gözden geçiriyor musunuz?" "Örgütünüzde işbölümü var mı? Sorumluluklarınızı biliyor musunuz?

"Kadroların her biri ile ilgili perspektifiniz var mı? İleriye doğru kimi, hangi görevler için düşünüyorsunuz?"

"Parti örgütünüzde parti içi demokrasinin işleyişi hangi düzeydedir? Kararların tüm üyelerle birlikte alınması ve uygulanması başlı başına bir süreç oluşturuyor. Tüm üyelerin bu sürece katılmalarını sağlamak için ne gibi önlemler alıyorsunuz?"

Bu sorular açıktır ki, parti içinde aksayan yanları bilen yoldaşlarca formüle ediliyor. Genelgede benzer yüzlerce soru var.

Yurtdışı Parti Örgütlerinde eksikliği hissedilen böyle bir yönlendirmedir. Yenilenme sürecinin sürükleyici güçleri, gördükleri sorunların üzerine hangi yöntemle gidiyorlar? YK'lerinin bu sorunu önceden ele almayışı nasıl açıklanabilir?

Öte yandan, parti içi tartışma esnasında ortaya atılan sorunlar yumağı arasında en can alıcı olanlarını saptamak, yoldaşların bur sorun etrafında derinleşmelerine yardımcı olmak da parti yöneticisinin görevidir.

Örneğin, FAC YK'ne bağlı bir SK ile yapılan görüşmede şu gerçek su yüzüne çıktı: SK, merkezi yayın ve belgeleri dağıtma dışında hiç bir yerel ajitasyon-propaganda çalışması yapmıyordu. SK' nin ideolojik işlerden sorumlu üyesi, YK'nin böyle bir yerel ajitasyon yetkisini kendilerine vermediğini belirtti. YK' nden bir yetkiliyle yaptığımız konuşmada, YK'nin de kendi adına bildiri v.s. yayınlama yetkisinin olmadığı ortaya çıktı.

Açıktır ki, MK'nin ilgili bölümü, yerel ajitasyon sorununa özel olarak eğilmelidir. Çünkü bu doğrudan doğruya, PB genişletilmiş toplantısında Kutlu yoldaşın, yerel çalışmalarla politik amaçlar arasındaki kopuklukla ilgili saptamasını doğrulamakta ve bunun nedenlerinden birisini aydınlığa kavuşturmaktadır. Bu aynı zamanda uzun yıllardır yürütülen çalışmalara rağmen, varolan potansiyelin, politik örgütlenmeye yöneltilemeyişini, parti örgütlerinin yığınsallaşmayışını da açıklamaya olanak veriyor. Yığınlar arasında, onların yerel sorunlarını ele alan, parti ajitasyonu yapılmadan partinin yığın bağları (derneklerin değil) nasıl canlanır? Yerel sorunlardan çıkarak yığınlara parti politikasını götürme görevi olmayan bir yerel parti örgütünün parti politikasına neden ihtiyacı olsun? Tüm bunlar, parti çalışmasını da dernek çalışması düzeyine indiren etkenlerden birisidir.

SK'lerinin yığınlara seslenebileceği tek organ Dernekler olmakta, bu durum ya Dernekleri "parti büroları" gibi kullanmaya itmekte; böylece yarı-politik ajitasyon yapılabilmekte; ya da derneklerin bağımsız kitle örgütü oldukları gerekçesiyle parti örgütü politik ajitasyondan büsbütün uzak durmakta ve parti örgütü dernek "üst örgütü" haline gelmektedir.

Bu durumda, SK toplantısında, yığın örgütündeki parti birimi toplantısında ve nihayet (kimi zaman tümü parti üyesi olan) yığın örgütünün seçilmiş yönetim kurulunun toplantısında sırayla aynı dernek sorunları, dernek tarafından yürütülecek faaliyetler konuşulmakta, aynı hesap deftere adeta üç kere yazılmaktadır.

Bu çarpık durum çoğuzaman derneğin "yığınsallığı"na zarar vermemek için ya da "yığın örgütü dışına çıkmış" olan üyenin mahalle ilişkilerinin geriliğinden Atılım'ın, MK bildirilerinin yalnızca parti üye ve yakın sempatizanlarına dağıtımıyla yetinmeye, böylece büsbütün politik eylemden uzaklaşmaya yol açmaktadır.

Şurası çok açık ki, PB Genelgesinde, "parti politikası işinize yarıyor mu" şeklindeki soru tümüyle yerindedir Fakat, parti MK, ilgili organlar, İdeolojik Büro, Örgüt Bürosu, B.Avrupa Komitesi, yerel parti örgütlerinin yerel ajitasyon-propaganda çalışmalarının yalnızca legal örgütlerle sınırlayarak, onların elini kolunu bağlamış olmuyor mu?

Herhalde B.Avrupa'daki ve ülkedeki parti örgütü yöneticileri bu ve benzer sorunları su yüzüne çıkartmak için çaba harcamalıdırlar.

BİR SAĞDUYU KOALİSYONU OLANAKLI MIDIR?

Başı 16. sayfada

ifade ettiği zaman tamamen doğru konuşmaktadır.

Yeni olan bu durum, Kürt sol ve yurtsever parti ve gruplar için de, mutlaka değerlendirilmesi gereken yeni tehlikelere ve olanaklara da işaret ediyor. Bu durum, aynı zamanda Kürt yurtsever grupların politik ve askeri stratejilerinin gözden geçirilmesi için de bir zorunluluk olmuyormu?

Ancak sözkonusu diyalog çabaları gerici, militarist, şövenist güçlerin saldırısı altındadır. Coşkun Kırca şöyle diyor: "Hıyanet planının başarı şansı yoktur. Kendi başına ortaya çıkamaz. Tek bir şansı olabilir. O da insan hakları namına başlıca ılımlı sol partiye sızmaktır. Bölücüler bunun içindir ki, 12 Eylülden önce CHP'ye, şimdi de SHP' ye sızmak hevesindedirler."(5 Ağustos Hürriyet). "Türklük içinde kaynaşmanın kahredici biçimde görüleceği" iddiasındaki Kırca'nın bu sözleri, bir yandan anti-Kürt kampanyalarla muhalefeti bölmek, etkisizleştirmek, diğer yandan sorunun politik çözümü yönünde oluşabilecek diyaloğu önleme amacı taşıyor. Kürt halkını asker dipçikleriyle kırma yanlısı bu güçler şimdi her türlü kışkırtıcılığı yapabilirler.

Politik çözümün yolu

Rejimin, şövenist ve militarist güçlerin tüm şaşırtmacılarına karşın, şimdi ortaya çıkan, Kürt sorununun askeri yöntemlerle çözülemeyeceği, bu yolun Türk ve Kürt halkının arasına kama sokmayı amaçlayan güçlerin çıkmaz yolu olduğu gerçeğidir. Şimdi sorunun politik çözümünden yana çıkan güçler dikkatlerini bu yöne, şövenist, militarist kışkırtıcılara karşı mücadeleye yöneltmelidirler. Türkiye'de barış ve demokrasi mücadelesinin çıkarları da bunu gerektiriyor.

Herşey rejime, hükümetin girişimlerine bağlı olarak gelişecektir. Sorunun politik çözümünün yolunu açabilmek için başlıca koşul, hükümet kuvvetlerinin T. Kürdistan'ından geri çekilmesi, kan dökülmesine derhal son verilmesidir. Bunun için Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkını tanıyan güçlerden, hükümetin maceracı girişimlerine onay vermeyen çevrelere kadar, geniş güçler bu istemi yükseltebilmek için bir diyalog içine girebilmelidirler. Sorunun, iki halkın ortak çıkarları, Kürt halkının özgür iradesi temelinde adil, demokratik ve barışçıl bir çözüme kavuşturulmasının yolunu açabilmek için Kürt ve Türk tüm ulusal güçlerin ortak çabaları gereklidir.

Türkiye Kürdistanı'ndan askeri birlikler geri çekilmeli, devlet terörüne son verilmelidir. Olağanüstü hal kaldırılmalı, tüm yurtsever Kürt parti ve gruplarının özgür politik çalışma yapması kabul edilmelidir. Kürt halkının varlığı tanınmalı, ulusal demokratik hak istemleri kabul edilmelidir.

Kürt ulusal sorununu her iki halkın, bölgede barışın ve ülkemizde demokrasinin yararına çözmek isteyen Türk ve Kürt farklı politik çevreler arasında bir sağduyu koalisyonuna olanak yok mudur? Gelecek, işte bu soruya verilecek yanıtın ne olacağına bağlı olarak belirlenecektir.

REFERANDUMDAN SONRA ÖZGÜRLÜK ve DEMOKRASİ İÇİN

Başı 1. sayfada

olarak parlamenter görünümlü otoriter rejimi kalıcı hale getirmek istiyorlar. Ellerindeki olanaklar küçümsenmeyecek türdendir. En başta televizyon tümüyle Özal hükümetinin 12 Eylül'cülerin düdüğünü çalmaktadır. Her ilde, her ilçede, her köyde idari mekanizma referandum sandıklarından hayır pusulalarının çıkması için çaba göstermeye zorlanmaktadır. Güvenlik kuvvetleri halkın oy hakkını, özgürlüğünü değil, hükümetin istediği sonucu güvence altına almaya çalışıyorlar.

Politik yasakçılığın sürmesi, demokrasi mücadelesinin önündeki engellerin daha çoğalması anlamı taşıyor. 12 Eylül'cüler bu nedenle canlarını dişlerine taktılar. Onlar sorunun kimi politikacılara konan yasakların kaldırılması gibi kişisel bir sorun,sadece bir haksızlık sorunu olmadığını biliyorlar.

Buna karşılık Türkiye'de demokrasiyi savunan, demokrasi için mücadele eden kimi güçler bu sorunu açıklıkla kavramış görünmüyorlar. Onlar referandumda boş oy, geçersiz oy, çekimser oy kullanmaktan yanalar. Bu çevreler tutumlarının gerekçesini yeterince açıklıkla ortaya koyabilmiş de değildirler. Büyük çoğunluk ise referandumda yasakların kalkması doğrultusunda oy kullanılması gerekliliğini kabul ediyorlar. Ama sorun yalnızca bu gerekliliği kabul etmek ortaya koymak değildir. Iş bununla bitmiyor. Tam tersine iş tam burada başlıyor. Sorun bu doğru saptamadan sonra olumlu sonucu üretebilecek çalışmayı yürütebilmektir

Burada somut örnek direnenlerdir, grevci işçilerdir, yürüyen analar, babalardır. Baskıya rağmen görüş açıklamaktan geri durmayan aydınlar, yazarlar, dernek yöneticileridir. Kimi dergilerin örgütlediği paneller açık oturumlar da konunun öneminin anlaşılması açısından işlev gördü. Dernek yöneticilerinin açıklamaları ise doğrudan hükümetin baskısı tehdidi ile karşı karşıya kalarak referandumda, yalnız politikacılara konan yasağın kaldırılması için değil, genel olarak demokrasi ve özgürlük için "evet" demek gerektiğini gösterdi.

Ama öte yandan genel olarak solun konunun önemine uygun bir çalışma yürütemediği, örneğin ortak bir tutum takınamadığı da bir gerçektir. Referandum için propaganda süresi boyunca DYP'nin yürüttüğü çalışmanın daha tutarlı bir çizgide gelişmesi, solun sağlam tezlerle ve etkinlikle ortada olmasına, kendini göstermesine yakından bağlıydı. Sol güçler referandumun demokrasi ile bağını etkinlikle açıklayabilseydiler, DYP ve benzeri güçler dar bir fikri platformla yetinmenin yeterli olmayacağını görebilirlerdi.

Türkiye Komünist Partisi referandumun anlamı üzerinde daha konu gün deme ilk geldiği sıralarda açıklamalar yaptı. Parti üyelerini ve yandaşlarını "evet" için aktif çalışmaya çağırdı. Parti üye ve yandaşları bu yönde yoğun çaba harcadılar. Ama TKP kendi çalışmalarına da eleştirel yaklaşıyor. Referandum öncesi başlatılan parti içi tartışma partide saptanan durğunluğu gidermenin yollarını temel konu olarak ele aldı. Kuşkusuz bu durgunluk referanduma ilişkin çalışmalara da yansıdı. Özellikle yurt dışı parti örgütleri tam bir bilinçle kavradıkları, referandumda "evet" için çalışmanın gereklerini aynı ölçüde yerine getiremediler.

Çalışmaların yetersizliğine rağmen propaganda süresi boyunca bazı önemli gerçekler daha çok kamuoyunun sağduyusu nedeni ile bilince çıktı. **Bunlardan ilki referandumda insan haklarının oylanmak istendiği gerçeğidir.**Bu gerçek daha referandumun mecliste karara bağlandığı ilk günlerde TKP ve kimi başka siyasi partiler tarafından açıklanmıştı. Bu önemli ilkesel bir karşı çıkıştı. Giderek referandumun yasalaşmasından sonra sürdürülen tartışmalarda, konu, demokrasi isteyen tüm güçler tarafından anlaşılır hale geldi. Referanduma on gün kala Yasaklı liderlerden Süleyman Demirel bir konuşmasında bu gerçeği açıkca dile getirdi. Şöyle dedi: "Halkoylamasına muhalefet gitmiyor, zaten gidemez. Türkiye'yi halkoylamasına götüren iktidardır. Halkoylaması demokrasi demek değildir. Neyi oyladığınıza bağlıdır. Ne oylanıyor? Oylanan insan haklarıdır. Insan hakları redde veya kabule bağlı olabilir mi?". (Cumhuriyet, 28.8. 1987)

Bu saptamadan iki önemli sonuç çıkıyor: **Oylanan insan hakları ise, oylama sonucu insan haklarına düşman olanların zaferi hiç bir şekilde kabul edilemez.** Tarih boyunca kazandığımızı bir oylama ile bırakacak değiliz. **Ikincisi insan haklarını oylamaya koyanlar gerçekten kendi politikalarının, rejimlerinin oylanacağını da bilmelidirler.**

Her koşulda geçerli olan ise referandumdan sonra demokrasi güçlerinin bir saniye bile boş durmaksızın çabalarını artırmaları zorunluluğudur. Referandumda mavi "evet" oylarının çoğunluğu sağlamaları gerçi kimi yasaklı siyasilere yeniden siyaset alanına dönme olanağı verecektir, ama demokrasinin kazanılabilmesi için bu yeterli olmayacaktır. Kuşkusuz "evet" oyları rejimin yediği güçlü bir darbe olacaktır, bu darbeyi rejimin yıkılışını sağlayacak güce eriştirmek ise demokrasi güçlerinin bilinçli kararlı çabalarına bağlıdır. Siyasal yasakların kaldırılması, 12 Eylül rejiminin aldığı tüm kararların, verdiği tüm mahkumiyetlerin kısıtlamaların yalnızca zorbalığa dayanan "meşruiyetlerini" yitirmesi anlamı taşıyacaktır. Demokrasi güçleri halkın açacağı, "demokrasiye evet, 12 Eylül'e, parlamenter görünümlü otoriter rejime hayır" kapısından geçerek koşulsuz bir genel af için,tüm siyasal tutukluların serbest bırakılması için, her türlü antidemokratik yasa ve uygulamanın yürürlükten kaldırılması için seslerini yükseltmeli, güçlerini birleştirmelidirler.

L'Humanite ve Unsere Zeit gazetelerinin

Başı 1. sayfada

si günü saat 16-17 arası güney sahnesinde gerçekleştirilecek. 11 Eylül cuma akşamı ise saat 19.30'da DKP Ren Vesfalya Eyalet Örgütü çadırında Polit Büro üyesi Karl Heinz Schröder, Şili Komünist Partisi temsilcisi ve Sol Birlik temsilcisinin katılacağı bir açık oturum düzenleniyor. Uluslararası dayanışmanın doruk noktası 12 Eylül cumartesi akşamı Wedaü stadının içinde düzenlenecek Şili, Güney Afrika, Nikaragua ve Türkiye halklarıyla dayanışma konseri.

L'Humanite basın festivaline yönelik Fransa'da kurulan **Atılım Standı Düzenleme Komitesi** de 1-13 tarihleri arasında bir kampanya yürütüyor. Düzenleme Komitesi kampanyaya ilişkin yayınladığı bir bildiride kampanyanın amacını şöyle dile getiriyor: "Ülkemizde ağır diktatörlük koşullarında, işçi sınıfımız, gençlik, aydınlar, demokrasiyi kazanma savaşımı veriyorlar. Partimiz ülkemizde yürüyen bu savaşımın içindedir. L'Humanite festivalinin bize yüklediği ödevleri başarıyla yerine getirmekle, yurtta ağır koşullarda mücadele eden yoldaşlarımıza ve Türkiye demokrasi güçlerine somut etkin bir dayanışma göstermiş olacağız. Kardeş parti FKP'nin bu eylemine iyi düzenlenmiş Atılım standına geniş Türkiyeli emekçi kesimleri katmak bizler için aynı zamanda enternasyonal bir görevdir. Bu amaçla, 1 Eylül-13 Eylül tarihleri L'Humanite festivali için sorumlu girişimci, yaratıcı ve özverili bir çalışma kampanyası dönemidir"

Federal Almanya ve Fransa'da yaşayan biz Türkiyeli komünistlere düşen görev bir yandan geçmiş yılların deneylerinden faydalanarak daha yetkin olarak kendi hazırlıklarımızı yürütmek, diğer yandan da bu faaliyetimize bağlı olarak ev sahibi Alman ve Fransız yoldaşlarımıza festival hazırlıklarına yönelik, bulunduğumuz her kent ve kasabada somut destek olmaktır. Tüm Batı Avrupadaki Parti Örgütleri açısından kardeş partilerin çalışmalarına aktif destek olmak bizim için ek bir iş değil, asıl görevlerimiz arasındadır.

ATILIM BU SAYI 2 DM'dir

ATILIM 15 Günlük Gazete, Herausgeber: Ermis Verlag, Satz/Dizgi, Umbruch/Tertip, Druck/Baskı: Eigene Herstellung, İsteme Adresi: Postfach 101016, 4300 Essen 1. Ödeme: Ermis Verlag, Stadtsparkasse Essen, BLZ 36050105, Knt. Nr. 712703, Fiyatı: 1DM. Abone 1 yıllık 48DM

Devrimci Sola yeni bakış

● Aydın TURAN

Parti içi tartışmanın amacı, partinin tüm potansiyelini alternatif politikamız temelinde dışa yönelik harekete geçirebilmenin parti içi koşullarını yaratmaktır. Partinin dışa yönelik etkinliğinin iki ayağından biri yığınlarla daha sıkı bağlanmak ise, ötekisi de bağlaşıklık politikasıdır. Bağlaşıklık yapabileceğimiz güçler arasında bize en yakın olanlar hiç kuşku yok ki sol güçlerdir. Hem bugünkü aşamada gerekli kitlesel güç birikimini sağlama açısından çözümleyici bir rol oynadıkları, hem de daha sonraki amaçlar bakımından belirleyici oldukları için sol güçler bağlaşıklık politikamızın ana halkasını oluşturuyor. Sol güçler içinde ise partimizin de yer aldığı devrimci sol güçler, biraz daha geniş ele alırsak Marksizmin etkisindeki sol güçler özel bir yer tutmaktadır. Ama birbirlerine en yakın, deyim yerindeyse "kardeş çocukları" olan bu güçlerin arasında uyuşmazlık ve çatışmalar hiç eksik olmamıştır. Yazımızın konusu bu sorunun çözümü için partimizin önerdiği yeni yaklaşımın bazı yönlerini aydınlatmaktır.

Komünist Partisi'nin dışındaki devrimci sol 60'lı yılların özgül koşullarında oluştu. Daha doğru bir deyişle o yıllarda devrimci eğilimli öğrenci gençlik kitlesi içindeki politik ve ideolojik farklılaşma sonucunda, aktif kadrolar öznel arayışlarına göre farklı çizgilere dağıldılar. O halde devrimci sol çizgideki hemen hemen tüm kadroların ortak tarihsel bir çıkış noktası olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Emperyalizme, başta ABD emperyalizmine karşı "üçüncü dünya" halklarının, özellikle Vietnam halkının ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi, yaşam tarzı, değerler sistemi, politik davranış normları açısından günümüze kadar devrimci sol içinde ağırlıkta olan kadroları etkilemiştir.

70'li yıllarda devrimci sol yelpazede çok daha renkli ve hızla ayrışan bir yapılanma ortaya çıktı. Güçlerin bundan sonraki gelişme dinamiği en genelinde, toplam etkinin bölünmelere paralel olarak zayıflaması biçiminde oldu. Bu ayrışma sürecine yol açan nesnel temeller, ulusal ve uluslararası sol dışı etkenler incelenebilir. Ama 70'li yılların örgütlerarası çatışmalara kadar varan sol içi cepheleşme sürecinin yalnız bu bağlamda açıklanamayacağını sanıyoruz. Süreci bu en uç noktalara doğru sürükleyen olumsuz bir iç dinamiğin de olduğu varsayılmalıdır. O zaman bu sol içi dinamiğin etkenlerini bulup çıkarmak önem kazanıyor. Kanımızca bu etkenleri devrimci sol içinde egemen olan "eski tür" sol politik kültürün ögeleri arasında aramak gerekiyor.

Dikkati çekmek istediğimiz nokta, devrimci solu "bölünme-zayıflama" kısır döngüsüne sokan iç dinamiği, çizgiler arası politik farklarda, ideolojik görüş ayrılıklarında değil, tüm devrimci sola (komünistler de içinde) ortak olan "eski" politik kültürümüzde aramak gereğidir. Bu önemlidir; çünkü ancak böyle bir yaklaşım, tüm devrimci solu kapsıyan merkezkaç eğilimin mekanizmasını açığa çıkarabilir, devrimci solu kendi içinde tek yanlı suçlu arama fobisinden kurtarabilir; var olan tüm çeşitliliği veri alarak bütün politik çizgileri, ortak çözümü oluşturma, kendi arasında yeni tür bir politik kültür yaratma sürecine katabilir.

Şöyle düşünüyoruz: Ülkemizde devrimci sol güçler örgütlenme ve mücadele çabası içinde, farklı politik çizgilere ayrışma sürecine paralel olarak kültürel farklılaşmaya da sürüklendiler. Nedenleri üzerinde durmuyoruz, ama bu ikincisi kaçınılabilir bir süreçti, en azından diğerinin zorunlu sonucu olmayabilirdi, diye düşünüyoruz. Ama sonuçta, devrimci sol güçlerin politik platformlarının ayrılmasıyla, ideolojik konumlarının farklılaşmasıyla birlikte, örgütlerin kollektif, farklı örgütlere bağlı kadroların ise kişisel yaşamlarının, giderek yaşam tarzlarının da birbirinden koparak uzaklaştığını görüyoruz. Çizgiler arası politik ve ideolojik mücadeleyle birlikte örgütler ve kadrolar arası yabancılaşma, kültürel cepheleşme ve çatışma süreçleri gelişmiştir. Böylece yalnızca farklı programları, farklı politikaları, farklı ideolojik görüşleri olduğu için birbiriyle tartışan değil, aynı zamanda farklı nitelikte yaşam tarzlarına, değer sistemlerine ve politik davranış normlarına da sahip olduğu için, örgütler arası her fikir tartışmasının hızla rekabet ve düşmanlık düzeyine yükselebildiği bir ortam oluşmuştur.

Daha basit bir deyişle, devrimci sol bir "büyük aile" gibi hareket edebileceği yerde, birbiriyle geçinemiyen, kavgalı ailelere bölünmüş durumdadır. Ama bölünmenin temel etkeni görüş farklarının niceliği ya da niteliği değildir. Her ailede bu tür ayrılıkların olması doğaldır ve bunlar aile içinde tartışılır, çözülür. Ama aynı görüş farklarının birbirine düşman, hatta kan davası güden ailelerin arasında olması başka sonuç doğurur. Görüş farklarının giderilmesi şöyle dursun, artması önlenemez. Ancak ailelerin barışması ve yeni bir ortak yaşam tarzı seçmeleriyle yeni bir durum oluşur.

Şu yapılabilir sanıyoruz: Devrimci sol yelpazedeki (Marksizmin etkisindeki diğer sol güçleri de katabiliriz) çok renkliliği, çizgi çeşitliliğini veri sayarak bu çerçeve içinde birlikteliği sağlamak amaçlanabilir. Böyle bir birlikteliğin biçimleri kuşkusuz ancak ortak bir çabayla oluşturulabilir. Böylece bu çeşitlilik, bölünme ve parçalanmanın etkeni olmaktan çıkarak, devrimci solun fikirsel zenginliğinin, eylemsel güçlülüğünün etkeni durumuna gelebilir. Giderek farklı platformlardaki devrimci sol örgütlerin kendi politik çizgileri temelinde özgün katkılarda bulundukları bütünsel bir politik hareketin koşulları oluşabilir.

Bütün devrimci sol örgütlerin Marksizme-Leninizme, Mustafa Suphi'ye ve diğer devrimci önderlere duydukları saygı, ortak olan tarihsel-kültürel çıkış noktası, 12 Eylül döneminden ortak ders çıkarma ihtiyacı, Sovyetler Birliği'ndeki devrimci yenilenme sürecinin topladığı ilgi, önerilen bu yeni yaklaşımı kolaylaştırabilecek etkenlerdir.

Bu yaklaşımın benimsenmesini sağlamak için her bir parti üyesi bugünden ne yapabilir? Yapılması gereken basittir. Eskisi gibi tartışmalarının sonu gelmeyen "platform" toplantıları değil. Her üye çevresindeki diğer devrimci sol, ya da Marksizmin etkisindeki örgütlerden insanlarla tanışıp arkadaş olmakla, zamanının bir kısmını devrimci anlamı olan bir tarzda birlikte değerlendirmeye başlamakla bu yolda bir adım atabilir. Her temel örgüt, çevresindeki diğer devrimci sol örgütlere, onlarla farklı görüşte olduğu konularda bile (referandum gibi) ortak kürsü olanakları yaratmakla bu sürece katkıda bulunabilir.

Elbette söylemesi basit daha nice görev gibi bu ilk adımların atılması bile büyük zorlukları aşmayı gerektiriyor. Önce "içimizdeki şeytan"ı yenmeliyiz. Diğer devrimci sol güçlerede "bizim insanlarımız" olarak bakmayı öğrenmeliyiz. Bu kolay değildir. Kafamızdaki doğru görüşlerden vazgeçmeden onların tersini savunanlara karşı psikolojimizi 180 derece değiştirmek gerçekten zordur, ama başarılabilir. Çevremizde ta baştan beri böyle davranan, bütün devrimci çizgilerden arkadaş kazanan, bütün devrimci örgütlere bizim örgütümüz gibi gidip gelebilen üye veya sempatizanlar mutlaka vardır. Onları örnek alalım. Zorlukları aşmanın yollarını parti içi tartışmada ele alalım. Kuşkusuz herşey bize bağlı değildir ve Sol Birlik partilerinden başlıyarak yeni bir politik kültür yaratma sürecinde alacağımız daha bir hayli yol vardır. Geniş anlamda sol güçleri düşünürsek, bu başarılması daha da zor bir görevdir. TİP ile birleşme süreci bir bakıma kestirme bir yoldan gitti. Tarihsel özgüllüklerin oluşturduğu ön koşullar temelinde önce ideolojik-politik birlik sağlandı, ve şimdi örgütsel yaşam bütünleşecek. İki partinin bu evrede toplayacağı deneyim, önce daha yakın bir çerçevede Sol Birliğin ve daha sonra da tüm devrimci solun, Marksizmin etkisindeki solun verili çeşitlilikleri içinde birlikteliğini sağlamakta önemli bir işlev görebilir.